

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Perception and Application in Sufficient Economy of Undergraduate Students, Faculty of
Agricultural Technology, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน **102861**
วัน,เดือน,ปี **20 ส.ค. 2552**

เสนอ

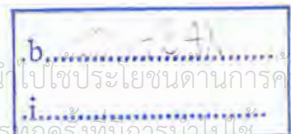
ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต(พัฒนการเกษตร)

พ.ศ. 2551

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้ง
หากตรงพิมพ์กรรมาไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา

ระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Perception and Application in Sufficient Economy of Undergraduate Students, Faculty of
Agricultural Technology, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

โดย

นางสาวอุษณีย์ แต่งวงศ์

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนก เลิศพานิช)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(ดร.ดวงกมล ปานรศทิพ ธรรมาธิวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาฯ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คูหาสวรรค์เวช)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โดย : อุษณีย์ แต่งวงศ์

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนากการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ :

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนก เลิศพานิช)

การศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาการรับรู้ ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 343 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและได้รับอิทธิพลจากโทรทัศน์ ใช้เวลาในการรับรู้ต่อครั้งไม่เกินครึ่งชั่วโมง ผลการประเมินความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่ำมีมากที่สุด รองลงมา มีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงระดับปานกลาง และไม่พบกลุ่มที่มีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูงมากเลย ซึ่งกลุ่มที่มีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำส่วนใหญ่รับรู้และได้รับอิทธิพลเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ และใช้เวลาในการรับรู้แต่ละครั้งไม่เกินครึ่งชั่วโมง ผลการประเมินการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันพบว่าส่วนใหญ่ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินชีวิตคือ เลือกรูปโภคบริโภคปัจจัยต่าง ๆ ตามกำลังที่มีอยู่ค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.92

ดังนั้นควรมีการส่งเสริมให้ความรู้หรือนำเสนอสื่อต่าง ๆ ให้มากขึ้น เช่น การจัดสัมมนา การจัดนิทรรศการหรือประชาสัมพันธ์ทางสื่อสิ่งพิมพ์ของสถาบัน เช่น วารสารสารสัมพันธ์ ข่าวแจก เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมให้กับนักศึกษาในสถาบัน และกลุ่มบุคคลที่สนใจโดยทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการรับรู้และทำความเข้าใจในอนาคตต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากคณาจารย์ในภาควิชา โดยเฉพาะ ผศ.ดร.กนก เลิศพานิช ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ที่ให้ความกรุณาคอยชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษาแก้ไขข้อผิดพลาดต่าง ๆ และเอาใจใส่เป็นอย่างดีในการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ อีกทั้ง ดร.ดวงกมล ปานรศทิพ ธรรมมาธิวัฒน์ ซึ่งเป็นกรรมการปัญหาพิเศษที่คอยให้คำปรึกษา และคอยแก้ไขในข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้ง ผศ.ดร.ปัญญา หมั่นเก็บ ที่กรุณาสละเวลา และให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนักศึกษา คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะนางสาวญาณิรัตน์ ไมตรีนุกูล ที่คอยช่วยไขข้อข้องใจ นางสาวสุภาวินี สารเจริญ และนายอำนาจ หอมจันทร์ เพื่อนร่วมประธานกรรมการปัญหาพิเศษที่คอยกระตุ้น รวมทั้ง นางสาวเพชรรัตน์ สิทธิรักษ์ นางสาวอังคณา จงไทย และนางสาวอาภาสิริ หิรัญรัตนากร ที่คอยเป็นห่วงข้าพเจ้ามาโดยตลอด พร้อมทั้งช่วยชี้แนะแนวทาง ตลอดจนกำลังใจจนทำให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ ครอบครัวของข้าพเจ้าที่เป็นกำลังใจและกำลังทรัพย์ที่ดีเยี่ยมในการสนับสนุน ช่วยเหลือข้าพเจ้ามาโดยตลอด

อุษณีย์ แต่งวงศ์

เมษายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
คำนิยม	(ข)
สารบัญตาราง	(จ)
สารบัญภาพ	(ฉ)
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา	2
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	3
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการรับรู้	5
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	10
เศรษฐกิจพอเพียง	14
การปรับใช้หรือประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	17
การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในส่วนบุคคล	20
การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาชีวิต	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิจัยและการวิจารณ์ผล	
ตอนที่ 1 การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
ตอนที่ 2 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	42
ตอนที่ 4 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง	52
ตอนที่ 5 การศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรับรู้ และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม วิจารณ์ผลการศึกษา	57
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	61
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	62
ข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานวิจัย	62
เอกสารอ้างอิง	64
ภาคผนวก	67

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกเป็นชั้นปีตามสาขาวิชา	26
2 จำนวนและค่าร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	34
3 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	40
4 จำนวนและค่าร้อยละของความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
5 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับ ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	44
6 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	45
7 ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
ตารางภาคผนวกที่	
1 ระยะเวลาที่ทำการวิจัย	102

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 การเข้าถึงหลักวิชาการที่นำมาประยุกต์ใช้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	18
2 การเข้าถึงนวัตกรรมที่นำมาประยุกต์ใช้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	18
3 การพัฒนาที่นำมาประยุกต์ใช้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น่าสนใจ ดังนั้นผู้วิจัยทำการศึกษารับรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีการรับรู้ ความรู้เข้าใจมากน้อยเพียงใด รวมทั้งการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้อย่างไรบ้าง โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อเป็นแนวทางการให้ความรู้แก่นักศึกษา และสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงให้นักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา (Objective of Study)

1. เพื่อศึกษาถึงการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. เพื่อศึกษาความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Significance of the Study)

เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังในอนาคต รวมทั้งผู้ที่สนใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา (Scope and Limitation)

การศึกษานี้ผู้วิจัยทำการศึกษากับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อประเมินผลในการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงว่านักศึกษามีการรับรู้ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ มากน้อยเพียงใด การศึกษาเป็นการใช้แบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบว่ามีการรับรู้ในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมากน้อยเพียงใด และมีการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไรบ้าง ระยะเวลาดำเนินการวิจัยตลอดโครงการประมาณ 10 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2550 ถึงเดือนเมษายน 2551

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ (Operational Definition of Terms)

การรับรู้ หมายถึง นักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจากสิ่งที่แวดล้อมตัวแล้วนำมาวิเคราะห์ตีความข่าวสารข้อมูลนั้น จนเกิดความเข้าใจในข่าวสารข้อมูลนั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการระลึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนได้รับ เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ โดยอาศัยประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และความรู้เดิมแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม

การประยุกต์ใช้ หมายถึง การนำข้อมูลความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ โดยการปรับใช้ให้เกิดประโยชน์และตามความเหมาะสมแต่ละบุคคล

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การรู้จักความพอประมาณ มีเหตุผล มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านต่าง ๆ

นักศึกษา หมายถึง บุคคลที่ศึกษาอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร ปีการศึกษา 2550

รายได้ หมายถึง จำนวนเงินที่ได้รับจากบิดามารดา ญาติผู้ใหญ่ พี่น้อง ตนเอง หรือจากการกู้ยืมเงินในแต่ละเดือนอย่างต่อเนื่องโดยไม่รวมค่าที่พักและค่าเล่าเรียน

สื่อที่มีอิทธิพล หมายถึง สื่อที่ทำให้การรับรู้เกิดการจดจำหรือพูดถึง หรือปฏิบัติตาม

3. เศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.1 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 3.2 ระดับของเศรษฐกิจพอเพียง
4. การปรับใช้หรือประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.1 ชั้นเข้าใจ
 - 4.2 ชั้นเข้าใจถึง
 - 4.3 ชั้นพัฒนา
5. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในส่วนบุคคล
 - 5.1 พิจารณาความสามารถในการพึ่งตนเองเป็นหลัก
 - 5.2 พิจารณาความรู้คู่คุณธรรม
6. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาชีวิต
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการรับรู้

ทฤษฎีการรับรู้ (Perception Theory) การรับรู้เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่สำคัญของบุคคล เพราะการตอบสนองของพฤติกรรมใด ๆ จะขึ้นอยู่กับ การรับรู้จากสภาพแวดล้อมของตนและ ความสามารถในการแปลความหมายของสภาพนั้น ๆ ดังนั้นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยการรับรู้และสิ่งเร้าที่มีประสิทธิภาพซึ่งปัจจัยการรับรู้ประกอบด้วย ประสาทสัมผัส และ ปัจจัยทางจิตคือ ความรู้เดิมความต้องการและเจตคติ เป็นต้น การรับรู้จะประกอบด้วย กระบวนการสามด้านคือ การรับสัมผัสการแปลความหมายและอารมณ์ (กันยา แสงสุวรรณ, 2532: 119)

1.1 ความหมายของการรับรู้

ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการรับรู้ไว้หลายท่านดังนี้

ลักษณะ สริวัฒน์ (2530: 63) ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ว่า การรับรู้ หมายถึง อากา รสัมผัสที่มีความหมาย และการรับรู้เป็นการแปลความ หรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้ออกมาเป็น สิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายอันเป็นสิ่งที่รู้จักและเข้าใจกัน

เดิมศักดิ์ คทวนิช (2546: 127) การรับรู้เป็นขั้นตอนหนึ่งที่เกิดขึ้นหลังจากการเกิด กระบวนการรับสัมผัสขึ้นกับร่างกาย กล่าวคือ เมื่อสิ่งเร้าทั้งหลายมากระตุ้นอวัยวะรับสัมผัส เช่น ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง เซลล์ประสาทที่ทำหน้าที่รับพลังงานนั้นให้เป็นกระแสประสาทเพื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อไปยังเขตสมองต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความรู้สึกขึ้น จากนั้นจึงแปลความหมายให้รู้และเข้าใจได้ว่า สิ่งเร้าเหล่านั้นคืออะไร เรียกว่า เกิดการรับรู้ (Perception)

จิตาภา สุขพลา (2548) ได้ให้ความหมายการรับรู้ว่าเป็นกระบวนการในการรับรู้ ประมวลผลและตีความ ซึ่งเป็นอาการตอบสนอง (Response) ต่อสิ่งเร้า (Stimulus) ที่อยู่รอบตัว เพื่อประเมินค่าตัดสินใจและแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้นอย่างใดอย่างหนึ่งโดยการรับรู้เป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล การรับรู้จะเป็นแนวกำหนดพฤติกรรมในการสื่อสารระหว่างกันของบุคคล

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548) กล่าวว่า การรับรู้เป็นกระบวนการซึ่งบุคคลมีการเลือกสรร (Select) จัดระเบียบ (Organize) และตีความ (Interpret) เกี่ยวกับสิ่งกระตุ้น หรือข้อมูลที่ได้รับโดยอาศัยประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ ได้เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ได้ลิ้มรสและได้สัมผัส หรือเป็นกระบวนการซึ่งบุคคลจัดระเบียบและตีความสิ่งที่สัมผัสเพื่อให้ความหมายของสภาพแวดล้อม

สรุปได้ว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้รับสิ่งเร้าหรือข้อมูลข่าวสารจากสิ่งทีแวดล้อมตัวแล้วนำมาวิเคราะห์ตีความข่าวสารข้อมูลนั้น จนเกิดความเข้าใจในข่าวสารข้อมูลนั้นอย่างใดอย่างหนึ่ง

1.2 กระบวนการรับรู้

ศุภร เสรีรัตน์ (2540) กล่าวว่า การรับรู้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตใจ ซึ่งกระบวนการรับรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ

1.2.1 การเปิดรับตัวกระตุ้น (Conveyance) คือ การกระทำในการนำความรู้สึกที่ได้รับจากการกระตุ้นหรือสิ่งที่ได้รับรู้ไปยังสมองโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นการนำเอาตัวกระตุ้นจากภายนอกไปยังจิตใจที่อยู่ภายใน

1.2.2 การประมวลผลความรู้สึกที่เกิดจากการรับรู้ (Elaborated) คือ เป็นขั้นแรกของการรับรู้ที่เกิดขึ้นในจิตใจ เกี่ยวกับการจำแนกรายละเอียดของความรู้สึกในจิตใจตามความรู้และประสบการณ์ของบุคคล ในขั้นนี้บุคคลจะได้รับรู้ถึงความรู้สึกนั้นว่าเป็นอะไรไม่ว่าจะมีประสบการณ์ในอดีตมาก่อนหรือไม่ก็ตาม นอกจากนี้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของบุคคล ความโน้มเอียง ความรู้สึก ทศนคติ ความรู้สึกที่มีมาก่อนด้วยการประเมินความรู้สึกที่เพิ่มขึ้นจากการรับรู้ซึ่งก็คือการจัดการเก็บข้อมูลที่รับเข้ามา ให้เป็นรูปแบบที่สื่อความหมายได้ หลักในการจัดการประมวลผลข้อมูลถูกพัฒนาขึ้นโดยนักจิตวิทยาชาวเยอรมันชื่อ เกสทอลด์ซึ่งได้กำหนดรูปแบบหรือหลักพื้นฐาน 3 ประการ ของการประมวลการรับรู้คือ

1.2.2.1 รูปร่างลักษณะและพื้นหลัง (Figure and Ground) ซึ่งจะกล่าวถึงความแตกต่างของภาพ (Figure) และพื้นหลัง (Ground) ว่าภาพจะมีความโดดเด่นชัดกว่าพื้นหลัง

1.2.2.2 การจัดกลุ่ม (Grouping) เป็นการอธิบายถึงการรับรู้และการมองเห็นของมนุษย์ว่ามักจะมองสิ่งต่าง ๆ เป็นกลุ่มมากกว่าที่จะมองกลุ่มต่าง ๆ แยกจากสิ่งที่จะสื่อความหมายได้ใจความหรือที่ต้องการ

1.2.2.3 หลักการต่อเติมสิ่งที่ไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ (Closure) เป็นหลักการที่เน้นถึงการจัดระเบียบแบบจิตใต้สำนึกของแต่ละบุคคล และการรับรู้ถึงตัวกระตุ้นที่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ตามที่บุคคลต้องการ มักใช้กับโฆษณาแบบเว้นข้อความให้ผู้บริโภคเติมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ โดยการเติมให้สมบูรณ์นั้นต้องสามารถเชื่อมโยงกับตัวกระตุ้นหรือสิ่งที่โฆษณาต้องการให้เป็นได้

1.2.3 ความเข้าใจที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่ได้รับรู้ (Comprehension) เป็นขั้นตอนอันหนึ่งที่อยู่ภายใต้ของกระบวนการรับรู้ แต่จะเป็นผลที่เกิดขึ้นมาจากขั้นของการประมวลความรู้สึกความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่ได้รับรู้ เมื่อความเข้าใจของความรู้สึกที่เกิดขึ้นในจิตใต้นั้นคือความรู้สึกได้เริ่มมีการรับรู้แล้วว่าสิ่งที่รับรู้นั้นมันคืออะไร

ฉะนั้นจะเห็นได้ว่า การเกิดการรับรู้ได้จะต้องผ่านกระบวนการรับรู้ทั้ง 3 ประการจึงจะทำให้บุคคลได้รับรู้ถึงตัวกระตุ้นต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัสทั้ง 5

1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้

รุ่งธรรม ธรรมรักษ์ (2548) กล่าวว่าบุคคลแต่ละบุคคลจะเกิดการรับรู้สิ่งเร้าได้แตกต่างกันไป แต่การจะรับรู้สิ่งเร้าใดก่อนหลังมากหรือน้อย ถูกต้องหรือผิดพลาด ชัดเจนหรือไม่เพียงไรขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 2 ประการ

1.3.1 ตัวบุคคล หมายถึงลักษณะคุณสมบัติบางประการของผู้ที่จะรับรู้ ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ดังนี้

1.3.1.1 ความสมบูรณ์หรือความบกพร่องของอวัยวะรับสัมผัส บุคคลที่มีอวัยวะรับสัมผัสที่สมบูรณ์ย่อมเกิดการรับรู้ได้ถูกต้อง หรือผิดพลาดน้อยกว่าบุคคลที่อวัยวะรับสัมผัสผิดปกติหรือเสื่อมสมรรถภาพ เช่น คนที่หูตึงย่อมรับรู้เสียงต่าง ๆ ได้ไม่ชัดเจน จึงมีผลทำการแปลความหมายผิดพลาดได้ นอกจากนี้ระดับของเทสโสด์ที่แตกต่างกันในแต่ละคนก็มีผลต่อการรับรู้ด้วย

1.3.1.2 ประสบการณ์เดิม นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคลอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการของการรับรู้แล้วว่า การรับรู้ของบุคคลจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมที่สะสมไว้ในสมองเป็นเครื่องช่วยในการแปล ดังนั้นการ

รับรู้จะถูกต้อง ผิดพลาด หรือชัดเจนมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมที่แต่ละบุคคลมีอยู่

1.3.1.3 ความต้องการที่จะรับรู้ ตามปกติแล้วบุคคลจะเกิดการรับรู้สิ่งเร้าใด ๆ ขึ้นก็ตาม บุคคลนั้นมักจะเกิดความต้องการที่จะรับรู้ขึ้นเสียก่อน ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการจะสร้างแรงขับหรือแรงจูงใจที่จะรับรู้สิ่งเร้า นั้น ๆ

1.3.1.4 ความใส่ใจและการที่จะรับรู้สิ่งเร้า ถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานอีกประการหนึ่งที่จะทำให้กระบวนการรับรู้เกิดขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากรอบ ๆ ตัวบุคคลเต็มไปด้วยสิ่งเร้ามากมายไม่ว่าจะเป็นภาพ เสียง กลิ่น รส ฯลฯ สิ่งเร้าทั้งหลายเหล่านี้สามารถที่จะกระตุ้นให้เกิดกระบวนการรับสัมผัสและการรับรู้ได้อยู่ตลอดเวลา แต่ในความเป็นจริงแล้วแต่ละบุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าเฉพาะที่ตนให้ความสนใจหรือใส่ใจก่อนเป็นอันดับแรก

1.3.1.5 สภาวะทางอารมณ์ของแต่ละบุคคลก่อนหรือขณะเกิดการรับรู้ สภาวะทางอารมณ์ของบุคคลในขณะนั้นจะมีอิทธิพลต่อการแปรความหมายถูกต้องหรือผิดพลาดได้เป็นอย่างมาก

1.3.1.6 ความคาดหวังต่อสิ่งเร้า โดยทั่วไปแล้วบ่อยครั้งที่บุคคลจะมีความคาดหวังต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเอาไว้ล่วงหน้า ความคาดหวังนี้เองที่จะเป็นปัจจัยทำให้บุคคลเกิดความสนใจที่จะรับรู้ต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์นั้น ๆ มากกว่าไม่มีความคาดหวัง

1.3.1.7 สถิติปัญญา เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้แต่ละคนรับรู้สิ่งเร้าได้แตกต่างกันออกไป โดยคนที่มีความรู้สูงจะรับรู้อะไรได้อย่างลึกซึ้ง มีการใช้เหตุผลที่จะใช้วิจารณ์ญาณในการวิเคราะห์สิ่งเร้าหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่รับรู้ได้กว่าบุคคลที่มีความรู้ต่ำหรือสติปัญญาอ่อน

1.3.1.8 การให้คุณค่าต่อสิ่งรับรู้ สิ่งเร้าใดที่บุคคลให้คุณค่าและความสำคัญสิ่งเร้า นั้นจะสามารถเพิ่มความสนใจและใส่ใจที่จะรับรู้ให้มากขึ้น

1.3.1.9 การถูกชักจูง บุคคลกลุ่มหรือสังคมจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล โดยบุคคลมักจะให้ความสนใจที่จะรับรู้กับสิ่งที่บุคคล กลุ่ม หรือสังคมชักจูง

1.3.2 คุณลักษณะของสิ่งเร้า นอกจากปัจจัยของตัวบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้แล้วคุณลักษณะของสิ่งเร้ายังเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคลด้วย ทั้งนี้เนื่องจากสิ่งเร้าที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันจะมีผลต่อการรับรู้ของบุคคลที่แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งอาจจะจำแนกคุณลักษณะของสิ่งเร้าดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3.2.1 ขนาดของสิ่งเร้า สิ่งเร้าที่มีขนาดใหญ่จะสร้างความสนใจที่จะรับรู้ได้ดีกว่าสิ่งเร้าที่มีขนาดเล็ก

1.3.2.2 ความเข้มของสิ่งเร้า สิ่งเร้าที่มีความเข้ม เช่น วัตถุที่มีสีเข้ม เสียงที่มีความดังมาก กลิ่นที่แรง สิ่งเร้านี้จะดึงดูดความสนใจที่จะรับรู้ได้ดีกว่าสิ่งเร้าที่มีความเจือจาง

1.3.2.3 ความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ย่อมจะเกิดความน่าสนใจที่จะรับรู้มากกว่าสิ่งเร้าที่มีลักษณะเดิม ๆ

1.3.2.4 การเคลื่อนไหว สิ่งเร้าที่มีการเคลื่อนไหวจะทำให้เป็นจุดสนใจที่จะรับรู้มากกว่าสิ่งเร้าที่อยู่นิ่ง ๆ

1.3.2.5 การกระทำ ๆ ในบางครั้งบุคคลจะให้ความสนใจที่จะรับรู้มากกว่าสิ่งเร้าที่อยู่นิ่ง ๆ

1.3.2.6 สีสนั สิ่งเร้าที่มีสีสนัฉูดฉาด สะดุดตา หรือมีการตัดกันของสีที่รุนแรงจะทำให้สิ่งเร้านั้นจะเร้าความสนใจที่จะรับรู้ได้ดีกว่า

1.4 องค์ประกอบในการรับรู้

เดิมคักดี คทวณช (2546) กล่าวว่า การที่บุคคลจะมีการรับรู้ได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะข้อจำกัด และความสามารถของแต่ละบุคคลที่มีไม่เหมือนกัน ดังนั้นภายใต้หัวข้อองค์ประกอบในการรับรู้จึงเป็นเรื่องที่กล่าวถึง ขีดขั้ันการรับรู้ต่ำสุดที่บุคคลจะรับรู้ได้ ขีดขั้ันการรับรู้ถึงความแตกต่างกันน้อยที่สุดที่บุคคลจะรับรู้ได้ ระดับขีดขั้ันของการรับรู้ที่บุคคลจะรับรู้ได้และการรับรู้ถึงตัวกระตุ้นโดยไม่รู้สึกตัวโดยมีรายละเอียดดังนี้

1.4.1 ขีดขั้ันการรับรู้ต่ำสุดที่บุคคลจะรับรู้ได้ หมายถึง ระดับต่ำสุดที่บุคคลจะรับรู้หรือสัมผัสสั้ได้ ซึ่งจุดนี้เป็นจุดที่ทำให้บุคคลจะมองเห็นข้อแตกต่างระหว่างการรับรู้บางสิ่ง และการไม่รับรู้อะไรเลย สำหรับตัวกระตุ้นที่ได้รับ เช่น ระดับเสียงที่เบามากจนไม่ได้ยิน กลิ่นที่จางจนไม่ได้กลิ่น หรือภาพที่เล็กมากจนมองไม่เห็น เพราะฉะนั้นเวลาที่บุคคลทำอะไรก็ตามจะมีระดับหนึ่งทีบุคคลจะบอกว่าต่ำกว่าจุดนี้แล้วจะไม่สามารถรับรู้ได้

1.4.2 ขีดขั้ันการรับรู้ถึงความแตกต่างกันน้อยที่สุดที่บุคคลจะรับรู้ได้ หมายถึง ความแตกต่างที่น้อยที่สุดที่สามารถทำให้บุคคลรับรู้หรือมองเห็นถึงความแตกต่างระหว่างตัวกระตุ้น 2 ตัวที่คล้ายกัน ว่าความแตกต่างที่สังเกตเห็นได้ระหว่างตัวกระตุ้น 2 ตัวที่บอกจำนวนได้ไม่แน่นอน แต่จะมีจำนวนความสัมพันธ์กับความเข้มขั้ันของตัวกระตุ้นตัวแรกเกิดเป็นกฎของ Weber (Weber' law) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าตัวกระตุ้นตัวแรกยั้มีความเข้มขั้ันหรือความรุนแรงมากเท่าใด จำนวนความเข้มขั้ันของตัวกระตุ้นตัวที่ 2 ที่จะต้องมีเพิ่มขึ้นยั้จำเป็นต้องแตกต่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3 ระดับขีดขั้นของการรับรู้ที่บุคคลจะรับรู้ได้ หมายถึง ระดับต่ำสุดสูงสุดและระดับที่ความแตกต่างของการรับรู้ที่บุคคลจะรับรู้ได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1.4.3.1 ขีดขั้นการรับรู้ขั้นต่ำที่บุคคลสามารถรับรู้ได้ (Lower Threshold) หมายถึง จุดที่การรับรู้ถึงตัวกระตุ้นที่อยู่เหนือจุดนี้จะไม่มีความรุนแรงพอที่จะสังเกตหรือรับรู้โดยผ่านบุคคลหรือความสามารถในการรับรู้ของบุคคลมีน้อยเกินไป

1.4.3.2 ขีดขั้นการรับรู้ขั้นสูงของบุคคลที่สามารถรับรู้ได้ (Upper Threshold) หมายถึง จุดที่เหนือจุดนี้ถ้ามีการเพิ่มการกระตุ้นเข้าไปจะไม่มีผลต่อการตอบสนองที่เพิ่มขึ้น คือความสามารถในการรับรู้ของบุคคลมีมากอยู่แล้ว

1.4.3.3 ขีดขั้นการรับรู้ที่แตกต่างกับที่บุคคลจะสามารถรับรู้ได้ (Difference Threshold) หมายถึง จำนวนการเพิ่มตัวกระตุ้นที่น้อยที่สุดที่บุคคลสามารถสังเกตเห็นได้ คือบุคคลที่สามารถรับรู้เรื่องต่าง ๆ ได้แตกต่างจากคนอื่น

1.4.4 การรับรู้ถึงตัวกระตุ้นโดยไม่รู้สึกรู้ตัว หมายถึง การรับรู้ที่ถูกระตุ้นในระดับที่ต่ำกว่าระดับของการรู้สึกตัว ด้วยเหตุนี้ทำให้บุคคลรับรู้ถึงตัวกระตุ้นดังกล่าวให้เกิดการกระทำโดยไม่รู้สึกรู้ตัว ขีดขั้นการรับรู้ที่รู้สึกตัวจะปรากฏอยู่ในระดับที่สูงกว่าขีดขั้นการรับรู้ต่ำสุดที่บุคคลจะรับรู้ได้ถ้าต้องการให้การรับรู้นั้นมีประสิทธิภาพ ตัวกระตุ้นที่อ่อนแรง หรือสั้นเกินที่จะได้ยิน ได้เห็นอย่างรู้สึกตัวอาจรุนแรงพอที่จะเกิดการรับรู้ได้ในเซลล์ประสาท ซึ่งกระบวนการรับรู้ดังกล่าวเรียกว่า การรับรู้ถึงตัวกระตุ้นโดยไม่รู้สึกรู้ตัว เพราะตัวกระตุ้นจะอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าขีดขั้นการรับรู้แม้ว่าจะไม่อยู่ที่ขีดขั้นการรับรู้ต่ำสุดที่บุคคลจะรับรู้ได้ก็ตาม การรับรู้ถึงตัวกระตุ้นที่อยู่เหนือระดับของการรับรู้ที่รู้สึกตัวเรียกว่า การรับรู้ถึงตัวกระตุ้นที่เหนือกว่า (Supraliminal Perception)

2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

2.1 ความหมายของความรู้ความเข้าใจ

มีผู้ให้ความหมายของความรู้ความเข้าใจ สามารถสรุปได้ดังนี้

ชัชวาลย์ ชมศิริตระกูล (2542: 62) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง และรายละเอียดของเรื่องราว จนเกิดความเชื่อ หรือความนึกคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางดีและทางไม่ดี

นุรจิต ธรรมโรจน์ (2542: 24) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความรู้เป็นกระบวนการที่สมองตีความหมายหรือแปลจากการสัมผัสที่ตนได้รับ โดยขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อม ประสบการณ์ และความรู้เดิม ของแต่ละบุคคลซึ่งจะถูกส่งไปยังสมองและแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมจนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2542) ให้ความหมายของความรู้ หมายถึง ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้ อาจจะเป็นโดยการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยินจำได้ ความรู้ขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง และวิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้ ส่วนความเข้าใจอาจจะแสดงออกในรูปของทักษะทางการแปล หมายถึง ความสามารถเขียนบรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้น โดยใช้คำพูดของตนเอง การให้ความหมาย ซึ่งออกมาในรูปความคิดเห็นและข้อสรุป การคาดคะเน คือ ความสามารถในการคาดหวังว่าจะเกิดอะไรขึ้น

ดุจดาว รั้งกิติ (2543:13) ได้สรุปความหมายของความรู้ความเข้าใจว่าความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริงกฎเกณฑ์ในเรื่องต่างๆ และโครงสร้างสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ยังให้ความหมายของความเข้าใจไว้ว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการนำไปขยายความจากเดิม เพื่อให้เข้าใจถึงสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล ความเข้าใจจึงน่าจะมีความหมายกว้างขวางครอบคลุมยิ่งกว่าความรู้

ชัชวาลย์ ทัดศิวิชัย (2549) ให้ความหมายว่าความรู้คือ สิ่งที่มีมนุษย์สร้าง ผลิต ความคิด ความเชื่อ ความจริง ความหมายโดยใช้ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ตรรกะแสดงผ่านภาษา เครื่องหมาย และสื่อต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์เป็นไปตามผู้สร้างหรือผู้ผลิตจะให้ความหมาย

สรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการระลึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนได้รับ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ โดยอาศัยประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และความรู้เดิมแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม

2.2 ประเภทของความรู้

ณัฐชัย สุรางค์เดชะ (2546) ได้แบ่งประเภทของความรู้ออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.2.1 ความรู้ในเฉพาะสิ่ง (Knowledge of Specifics) ได้แก่ ความจำเป็นที่มติดั้งที่เฉพาะเจาะจงรายละเอียดที่ปลีกย่อยของข่าวสาร ข้อมูลที่เป็นอิสระแก่กัน ซึ่งจำแนกแยกย่อยลงไปอีกได้เป็น

2.2.2.2 ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับคำเฉพาะ (Knowledge of Terminology) ได้แก่ ความหมาย หรือคำจำกัดความของคำเฉพาะที่ใช้ในแต่ละวิชาตลอดจนสัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้นมาใช้ในแต่ละวิชา

2.2.2.3 ความรู้ในข้อเท็จจริงเฉพาะ (Knowledge of Specifics Facts) ได้แก่ ความรู้และความจำในเรื่องข้อมูลและเหตุการณ์บุคคล สถานที่ แหล่งข้อมูล เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 ความรู้ในวิธีการที่จะจัดการกระทำกับสิ่งเฉพาะ (Knowledge of Ways and Means of Dealing with Specifics) ได้แก่ ความรู้ในวิธีที่จะจัดระบบศึกษาพิจารณาตัดสินและวิจารณ์ความคิดและปรากฏการณ์ ซึ่งหมายรวมถึงวิธีการแสวงหาความรู้ การจัดลำดับเหตุการณ์ โดยยึดถือเวลาและเกณฑ์การตัดสินใจในสาขาวิชา ตลอดจนจรรยาบรรณการจัดการที่กำหนดไว้ในแต่ละวิชา ซึ่งจำแนกย่อยดังนี้

2.2.2.1 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบประเพณี (Knowledge of Convention) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับลักษณะวิธีการของการปฏิบัติ และการเสนอความคิดและเหตุการณ์ เป็นต้นว่า สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทำแผนที่พจนานุกรม ระเบียบปฏิบัติของพฤติกรรมทางสังคม กฎเกณฑ์แบบและการประพฤติปฏิบัติที่ใช้กันอยู่

2.2.2.2 ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มและผลที่ตามมา (Knowledge of Trends and Sequences) ได้แก่ ความรู้ด้านกระบวนการ ทิศทาง และความเคลื่อนไหวของปรากฏการณ์ที่ขึ้นอยู่กับเวลา

2.2.2.3 ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกและการจัดประเภท (Knowledge of Classifications and Categories) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับชั้น ชุดชนิดประเภท และการจัดที่มีประโยชน์และเป็นพื้นฐานสำหรับแต่ละรายวิชา แต่ละจุดหมาย หรือแต่ละวิชา

2.2.2.4 ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ (Knowledge of Criteria) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์หรือมาตรการที่ใช้สำหรับพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ความคิดเห็น และการปฏิบัติ เช่น ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ตัดสินผลงาน ด้านศิลปะ ฯลฯ

2.2.2.5 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ (Knowledge of Methodology) ได้แก่ ความรู้ที่เกี่ยวกับวิธีการค้นหาความรู้ เทคนิคการดำเนินงานที่นำมาใช้ในแต่ละวิชา ตลอดจนวิธีการที่ใช้ในการสำรวจปัญหา และปรากฏการณ์เฉพาะอย่าง เป็นความรู้ในวิธีการว่ามีอะไรบ้าง ไม่ใช่ความสามารถของผู้เรียนที่นำวิธีการนั้นๆ ไปใช้

2.2.3 ความรู้ที่เป็นสากลและนามธรรมในแต่ละสาขาวิชา (Knowledge of the Universals and Abstraction in Field) ได้แก่ ความรู้ที่เกี่ยวกับความคิด แนวทาง และรูปแบบสำคัญ ที่ใช้ในการจัดการกระทำกับปรากฏการณ์ และความคิดนั้นๆ ซึ่งได้แก่ โครงสร้างทฤษฎี และกฎเกณฑ์ที่ใช้ในสาขาวิชานั้น เป็นระดับความคิดด้านนามธรรมและซับซ้อน เป็นการนำเอาความรู้เฉพาะอย่างที่จะจัดกระจายตามที่กล่าวมาแล้วรวบรวมเข้าด้วยกัน เป็นกฎเกณฑ์หรือรูปแบบขึ้นมาจำแนกออกเป็นสองส่วนย่อยดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักการและกฎสรุป (Knowledge of Principles and Generalization) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการสรุปสิ่งเฉพาะที่จำลองปรากฏการณ์ เป็นการสรุปที่มีค่าในการอธิบาย บรรยาย ทำนาย หรือการกระทำสิ่งที่สอดคล้องเหมาะสม หรือทิศทางที่จะกระทำตาม

2.2.3.2 ความรู้ที่เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of Theories and Structures) ได้แก่ ความรู้ที่เกี่ยวกับตัวหลักการและกฎสรุป ผนวกเข้าด้วยกันพร้อมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างกันที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนรอบด้าน และเป็นระบบของปรากฏการณ์ ปัญหาหรือสาขาวิชาที่ซับซ้อน

2.3 ระดับของความรู้

รุ่งธรรม ธรรมรักษ์ (อ้างถึงใน Bloom, Benjamin S, 1975) กล่าวว่า บุคคลแต่ละคนจะมีระดับความสามารถแสดงออกทางพฤติกรรมด้านความรู้แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสติปัญญา ประสบการณ์ สถานการณ์ เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมด้านความรู้ สามารถแบ่งได้เป็น 6 ระดับ โดยเรียงจากพฤติกรรมชั้นง่ายไปสู่ยาก ดังนี้

2.3.1 ความรู้ความจำหรือการระลึกได้ ที่มีต่อความคิด วัตถุและปรากฏการณ์ต่าง ๆ เป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กันไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยุ่งยากและมีความสัมพันธ์

2.3.2 ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ทั้งในด้านภาษา รหัส สัญลักษณ์ทั้งรูปธรรมและนามธรรม แบ่งเป็น การแปลความ การตีความ การขยายความ

2.3.3 การนำไปใช้ คือ ความสามารถนำเอาสิ่งที่ได้ประสมมาเช่น แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

2.3.4 การวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวออกเป็นส่วนประกอบย่อยเพื่อความสัมพันธ์ และหลักการหรือทฤษฎี เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ

2.3.5 การสังเคราะห์ คือ ความสามารถในการเอาเรื่องราวหรือส่วนประกอบย่อยมาเป็นเรื่องราวเดียวกัน โดยมีการดัดแปลงริเริ่ม สร้างสรรค์ ปรับปรุงของเก่าให้มีคุณค่าขึ้น

2.3.6 การประเมินค่า หมายถึง การวินิจฉัย หรือการตีราคาอย่างมีหลักเกณฑ์เป็นการตัดสินใจว่าอะไรดีหรือไม่ดีอย่างไร ใช้หลักเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ โดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในและภายนอก

จะเห็นได้ว่า ความรู้ นอกจากจะเป็นข้อเท็จจริง ความสามารถในการจำ และเข้าใจรายละเอียดของข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่บุคคลได้สะสมและถ่ายทอดกันมารวมถึงเป็นข้อเท็จจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่บุคคลสามารถรับทราบได้ และสามารถแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ระลึกได้แล้ว ยังประกอบไปด้วยการจดจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่าได้ด้วย จึงเป็นความรู้ที่แท้จริงส่วนในเรื่องของความเข้าใจ เป็นขั้นตอนที่ถัดมาจากการเกิดความรู้ การสื่อความหมายในระดับของการทำความเข้าใจจึงเกี่ยวกับการตีความ การแปลความหมาย และการคาดคะเนด้วยขั้นตอนทั้งสองนี้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาก จึงทำให้พฤติกรรมของความรู้และความเข้าใจเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันได้ยาก เพราะมักเกิดขึ้นควบคู่กันไปประเภทของความรู้ความเข้าใจ

3. เศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่ง ซึ่งอภิชาต พันธเสน และคณะ (2546) กล่าวว่า ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

3.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตน ซึ่งปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักการพิจารณา 5 ส่วนด้วยกันโดยสีลาภรณ์ บัวสาย (2549) ได้กล่าวถึงหลักพิจารณาไว้ดังนี้

3.1.1 กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลางและการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

3.1.3 คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะพร้อม ๆ กัน ดังนี้

3.1.3.1 ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

3.1.3.2 ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

3.1.3.3 การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

3.1.4 เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงต้องอาศัยทั้งความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

3.1.4.1 เงื่อนไขความรู้ หมายถึง เครื่องอาศัยของการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ประกอบด้วย ความรอบรู้ คือ ความรู้ลึกในงานที่ทำและความรู้กว้างในสภาวะแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ ความระลึกรู้ (สติ) คือ การยังคิดพิจารณาและรู้ทันสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนที่จะกระทำการใด ๆ และความรู้จัก (ปัญญา) คือ การเห็นและเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างกระจ่างชัดถูกต้องตามเหตุตามผลและตามจริง

3.1.4.2 เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง เครื่องอาศัยของการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปอย่างดีงามประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต คือ ความประพฤติชอบ การพูดและการกระทำซื่อตรงต่อหน้าที่การงาน ต่อตนเองและต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง มีเจตนาบริสุทธิ์ไม่คดโกง ไม่หลอกลวงและไม่เอารัดเอาเปรียบ ความอดทนและความเพียร คือ ความบากบั่นและกล้าแข็ง มีความหนักแน่นไม่ท้อถอยทำให้การดำเนินงานรุดหน้าเรื่อยไปจนประสบผลสำเร็จและความระมัดระวังรอบคอบ คือ การพิจารณาอย่างถี่ถ้วนในทุกแง่มุมก่อนที่จะดำเนินงานเพื่อมิให้เกิดความเสียหายและพหุผล

3.1.5 แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

3.2 ระดับของเศรษฐกิจพอเพียง

ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับคนกลุ่มหนึ่ง ก็ยังเข้าใจว่า พอเพียง คือ การพึ่งตนเอง ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Self-sufficiency แต่คำว่า พอเพียง ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งตรงกับคำว่า Sufficiency Economy นั้น มีความหมายกว้างกว่าแค่การพึ่งตนเองได้ (อุดมพร อมรรธรรม, 2548) เศรษฐกิจพอเพียงในระดับที่เลี้ยงตัวเองได้บนพื้นฐานของความประหยัดและการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น เรียกว่า เศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน ส่วนเศรษฐกิจพอเพียงในระดับที่มีการรวมตัวกัน เพื่อร่วมกันดำเนินงานในเรื่องต่าง ๆ มีการสร้างเครือข่ายและการขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจในรูปแบบต่าง ๆ โดยประสานความร่วมมือกับภายนอก เรียกว่า เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ดังนั้น เศรษฐกิจพอเพียงจึงมิใช่แค่เพียงเรื่องของการพึ่งตนเอง โดยที่ไม่เกี่ยวข้องกับใคร และมีแค่เรื่องของการประหยัด แต่ยังครอบคลุมถึงการข้องเกี่ยวกับผู้อื่น การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง (2548) จำแนกเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็น 3 ระดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่หนึ่ง เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน เน้นความพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว คือ การที่สมาชิกในครอบครัวมีความเป็นอยู่ในลักษณะที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน เช่น ความต้องการในปัจจัยสี่ของตนเองและครอบครัวได้ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีกลมเกลียว และมีความพอเพียงในการดำเนินชีวิตด้วยการประหยัดและการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขทั้งทางกายและใจ

3.2.2 เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่สอง เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า เน้นความพอเพียงในระดับกลุ่มหรือองค์กร คือ เมื่อบุคคล ครอบครัวมีความพอเพียงในระดับที่หนึ่งแล้ว ก็จะรวมพลังกันในรูปกลุ่มหรือสหกรณ์ เพื่อร่วมกันดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการผลิต การตลาด ความเป็นอยู่ สุวีถีการ การศึกษา สังคมและศาสนา โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยราชการ มูลนิธิ และเอกชน

3.2.3 เศรษฐกิจพอเพียงระดับที่สาม เป็นเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า เน้นความพอเพียงในระดับเครือข่าย คือ เมื่อกลุ่มหรือองค์กร มีความพอเพียงในระดับที่สองแล้ว ก็จะร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อการสร้างเครือข่าย มีการติดต่อร่วมมือกับธนาคารและบริษัทต่าง ๆ ทั้งในด้านการลงทุน การผลิต การตลาด การจำหน่าย และการบริหารจัดการ เพื่อการขยายกิจกรรม

ทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งในด้านสวัสดิการ การศึกษา สังคมและศาสนา ให้สมประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่าย

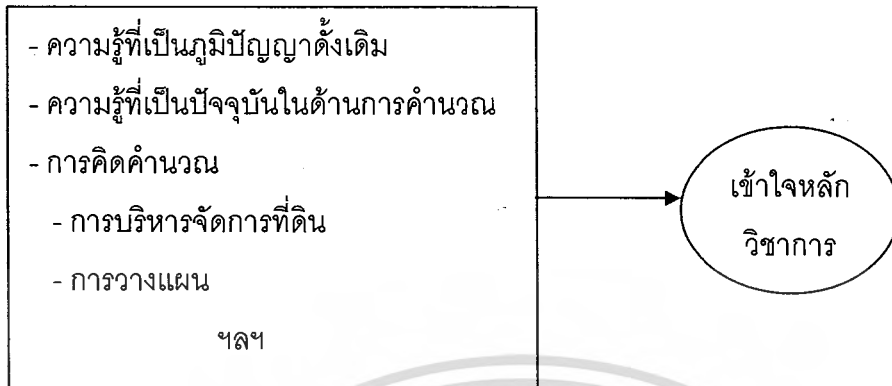
การจำแนกเศรษฐกิจพอเพียงใน 3 ระดับข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาที่เริ่มต้นจากหลักของการพึ่งตนเอง โดยเปลี่ยนจากการพึ่งพาตนเองไม่ได้หรือต้องคอยอาศัยผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา (Dependent) เป็นการพัฒนาตนเองให้มีความเข้มแข็ง เป็นอิสระ (Independent) แล้วจึงค่อย ๆ พัฒนาขึ้นมาเป็นการแลกเปลี่ยน การรวมกลุ่มช่วยเหลือกัน จนนำไปสู่การพึ่งพิงอิงกัน (Inter-dependent) ลงเคราะห์เกื้อกูล ร่วมมือกัน และประสานกับโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

4. การปรับใช้หรือประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับ “เศรษฐกิจพอเพียง” ที่เสนอมาตามลำดับคงจะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ได้พอสมควร อย่างไรก็ตามหากจะนำเอาองค์ความรู้ หลักการไปปรับใช้หรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง ศักยภาพของครัวเรือน ศักยภาพของชุมชนและศักยภาพของประเทศชาติให้เกิดประโยชน์และเป็นระบบเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างเหมาะสม ควรมีแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงความเป็นเครือข่ายขององค์ความรู้ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้การปรับใช้มีประสิทธิภาพสูงสุดจึงขอเสนอ แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงเป็นส่วน ๆ โดยสมาคมจิตวิทยาความมั่นคงแห่งประเทศไทย (2550) ดังต่อไปนี้

4.1 ชั้นเข้าใจ

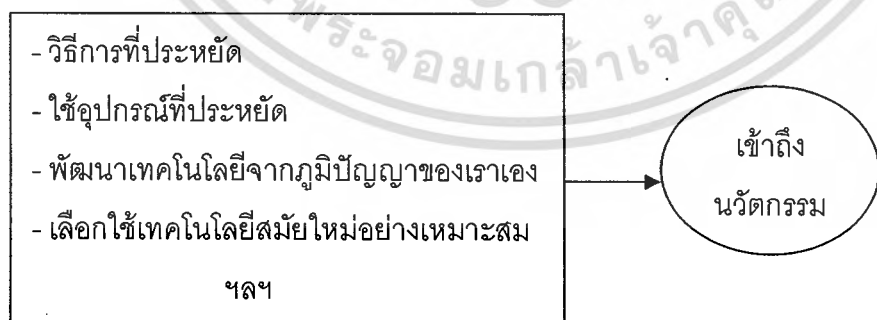
การที่จะนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้หรือประยุกต์ใช้ให้บรรลุประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวังหรือตามที่ต้องการได้ ในเบื้องต้นต้องหาความกระจ่างและสิ่งที่ทำเป็นสิ่งแรกคือ “เข้าใจ” ว่าการที่เราจะนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในเรื่องใด เราจะต้องทำความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างพอเหมาะสมสมควร เรื่องของความเข้าใจในด้านหลักวิชาการ ได้แก่ หลักวิชาการที่เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมและหลักวิชาการสมัยปัจจุบันในด้านการคำนวณ การวางแผน การบริหาร เป็นต้น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการที่ดินออกเป็นสัดส่วน คำนวณการเก็บกักน้ำให้พอเพียงต่อการเพาะปลูก เป็นต้น ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 การเข้าถึงหลักวิชาการที่นำมาประยุกต์ใช้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ที่มา: สมาคมจิตวิทยาความมั่นคงแห่งประเทศไทย (2550)

4.2 ชั้นเข้าถึง

การปรับใช้หรือประยุกต์ใช้ต่อไปในด้านเข้าถึง สิ่งที่จะนำมาประกอบหรือเป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อจากความรู้น่าจะเป็นตัวนวัตกรรม ซึ่งจะเป็นตัวช่วยในการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเดินหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้หากเราสามารถเลือกวิธีการ อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีความแตกต่างไปจากเดิมที่เราเคยใช้เคยทำอยู่เป็นประจำ สิ่งที่เราเลือกมาใช้ใหม่นี้เรียกว่า นวัตกรรม ที่เราสามารถเข้าถึงตัวนวัตกรรมอย่างแท้จริงและเลือกนำมาใช้ได้เหมาะสมกับกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงแล้วจะทำให้เราสามารถประหยัดทั้งเวลา กำลังความคิด ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นต้องสูญเสียไปได้อย่างดีเยี่ยมเพื่อให้เป็นแนวทางในการเข้าถึงตัวนวัตกรรม ขอเสนอเป็นแผนภูมิต่างแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 การเข้าถึงนวัตกรรมที่นำมาประยุกต์ใช้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ที่มา: สมาคมจิตวิทยาความมั่นคงแห่งประเทศไทย (2550)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ขั้นพัฒนา

การปรับใช้หรือการประยุกต์ใช้ในด้านพัฒนาหรือการพัฒนา ซึ่งจะเป็นตัวที่ขับเคลื่อนให้กิจกรรมของเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมกับสภาพที่เป็นอยู่จริง หากกล่าวอีกนัยหนึ่ง การพัฒนาก็คือ วิธีการทำงานหรือการปฏิบัติงานที่ย่อมได้ ดังนั้นการที่เราสามารถเลือกใช้วิธีการพัฒนาหรือสร้างสรรควิธีการพัฒนาที่ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพและศักยภาพของเราแล้ว ย่อมทำให้การปรับใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกิดมรรคผลเป็นรูปธรรมสามารถจับต้องสัมผัสได้ ซึ่งหลักของการปฏิบัติงานหรือการทำงานจะต้องมีแนวทางมีขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อให้ทุกคนที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติครั้งนี้ได้เข้าใจตรงกัน ในที่นี้จะนำเสนอให้เห็นขอบเขตของการลงมือพัฒนาหรือการปฏิบัติงาน หรือการทำงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักการที่เป็นขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 เกิดจากภายใน/ระเบิดภายใน ประชาชนคนไทยที่ต้องการจะไปปรับใช้ตนเอง ต้องศึกษาทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ แล้วตั้งปณิธานเป็นข้อตกลงกับตัวเองภายใต้บริบทความสามารถ ศักยภาพที่ตนมีอยู่แล้วลงมือทำตามข้อตกลงที่ตนเองได้ตั้งปณิธานไว้จนสำเร็จสู่เป้าหมายอย่างพึงพอใจโดยไม่มีใครบังคับ สั่งการให้ทำใด ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้เป็นการเกิดจากข้างในตัวตนของประชาชนเอง หรือที่เรียกว่าระเบิดจากภายในนั่นเอง

3.3.2 ต้องเป็นลำดับขั้นตอน อย่าก้าวกระโดดแต่ถ้าหากในระหว่างการดำเนินการแต่ ละขั้น หากมีปัญหาเดือดร้อนให้หยุดแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลุกล่วงไปก่อนเพื่อเสริมสร้างให้จิตใจ ร่างกายมีกำลังพอที่จะพัฒนาเรื่องอื่นได้ เสร็จแล้วค่อยกลับเข้ามาดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้ต่อไป

3.3.3 ต้องสามารถพึ่งตนเองได้ ใช้ของทุกสิ่งทุกอย่างที่มีภายในบ้านของเราให้เกิดประโยชน์สูงสุด พยายามพึ่งตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

3.3.4 ทดลองหาวิธีที่เหมาะสม โดยเริ่มจากขนาดเล็กก่อนซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นระยะแรก เมื่อทำจนแน่ใจแล้วจึงลงมือทำอย่างจริงจังในภายหลัง

3.3.5 อนุรักษ์ พัฒนาทรัพยากรควบคู่กัน โดยให้มีจิตสำนึกมุ่งมั่นที่จะทำนุบำรุง ปรับปรุงสภาพของธรรมชาติ ป่าไม้ แหล่งน้ำ ดิน อากาศ กลิ่น เสียง อยู่ตลอดเวลา

3.3.6 ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งการพัฒนาที่ขาดความระมัดระวังจะ ทำให้เกิดผลข้างเคียงได้ เช่น ทำให้พื้นที่สกปรกรกรุงรัง เป็นต้น

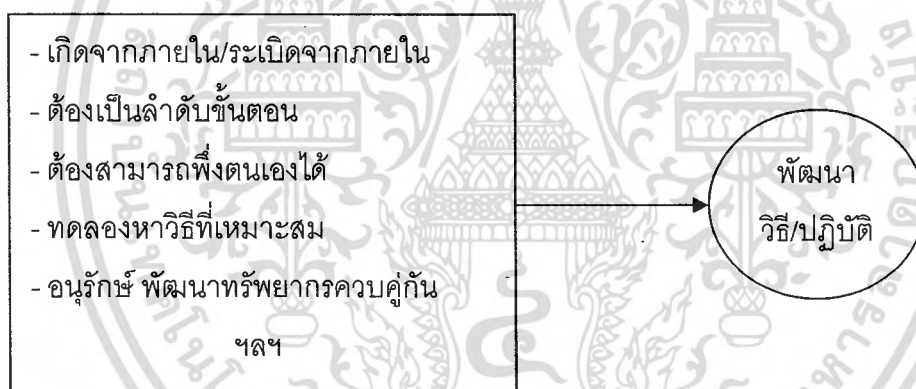
3.3.7 ตามภูมิศาสตร์สังคมของท้องถิ่น การคิดทำกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องใด ๆ ก็ตามเมื่อเราไปศึกษาดูงานหรือศึกษากรณีตัวอย่างในที่แห่งหนึ่งประสบความสำเร็จ แล้วเราก็ไปคัดลอกของเขายกมาทั้งหมดนำมาลงมือทำในที่ของเรา ซึ่งมีสภาพพื้นที่ อากาศ คุณภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำ แรงลม คุณภาพดินแตกต่างกันแต่เราทำเหมือนเขา ผลลัพธ์ที่ได้อาจไม่เหมือนเขาหรือยิ่งแยกว่าของเขาก็ได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงลักษณะทางภูมิศาสตร์และสังคมทางท้องถิ่นเราเป็นที่ตั้งด้วย จึงจะทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจพอเพียงประสบความสำเร็จดังที่หวังไว้

3.3.8 มีหลักวิชาการเทคนิควิธีที่เหมาะสม หลักวิชาและเทคนิควิธีไม่ใช่นำมาจากตำราอย่างเดียว ต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์ถึงความเป็นเหตุเป็นผลต้องระวางให้ดีเพราะความรู้จากตำรานั้นเปลี่ยนแปลงง่าย มนุษย์สร้างความรู้ใหม่ได้ ต้องผสมผสานกันระหว่างความรู้ในตำราและภูมิปัญญาท้องถิ่นเราเอง

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาหากเรามีหลักการที่มั่นคงก็จะทำให้เรามีแนวทางที่ชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จได้ดังหวัง ดังนั้นการพัฒนาที่จะนำไปใช้ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องเป็นการพัฒนาที่มีหลักปฏิบัติที่ชัดเจนดังที่กล่าวมาข้างต้น สามารถนำเสนอเป็นแผนภูมิได้ดังแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 การพัฒนาที่นำมาประยุกต์ใช้กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ที่มา: สมาคมจิตวิทยาความมั่นคงแห่งประเทศไทย (2550)

5. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในส่วนบุคคล

สมพร เทพสิทธิ์า (2550) กล่าวว่าการยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การหันกลับมายึดหลักเส้นทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) ในการดำรงชีวิตโดยพิจารณาจากความสามารถในการพึ่งตนเองเป็นหลักและพิจารณาความรู้คู่คุณธรรม ดังนี้

5.1 พิจารณาจากความสามารถในการพึ่งตนเองเป็นหลัก เน้นความสมดุลทั้ง 3 คุณลักษณะ คือ พอประมาณ มีเหตุมีผล และมีภูมิคุ้มกัน มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นขั้นเป็นตอน รอบคอบ ระมัดระวัง พิจารณาถึงความพอดี พอเหมาะ พอควร และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ที่มีองค์ประกอบครอบคลุมทั้ง 5 ประการ คือ

5.1.1 ด้านจิตใจ มีจิตใจเข้มแข็งฝึกตนเองให้มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประณีประนอม และนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

5.1.2 ด้านสังคม มีความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้รักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชน รู้จักฝึกกำลัง มีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากรากฐานที่มั่นคง แข็งแรง

5.1.3 ด้านเศรษฐกิจ ดำรงชีวิตอยู่อย่างพอดี พอมี พอกิน สมควรตามอัตภาพ และฐานะของตนประกอบอาชีพสุจริต (สัมมาอาชีพะ) ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทนใช้ชีวิตเรียบง่ายโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีรายได้สมดุลกับรายจ่าย รู้จักการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างมีเหตุผลเท่าที่จำเป็น ประหยัด รู้จักการเก็บออมเงินและแบ่งปันผู้อื่น

5.1.4 ด้านเทคโนโลยี รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและภูมินิเวศ พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อ ตนเองและสังคม

5.1.5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ สามารถเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

5.2 พิจารณาความรู้คู่คุณธรรม มีการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติจริง ในวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต ใช้สติปัญญาในการตัดสินใจต่าง ๆ อย่างรอบรู้ รอบคอบ และมีเหตุผลที่จะนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้นมาปรับใช้อย่างมีขั้นตอนและระมัดระวังในการปฏิบัติ มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียรความอดทน และใช้สติปัญญาอย่างชาญฉลาดในการดำเนินชีวิตตามทางสายกลาง

6. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาชีวิต

คนแต่ละคนมีชีวิตแตกต่างกันไปตามแบบแผนของสังคมที่สลับซับซ้อน เปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอดเวลา แต่ทุกคนก็ยังมีความต้องการที่ประสบความสำเร็จในชีวิตโดยเฉพาะคนไทยที่อยู่ในประเทศไทยนั้น ยังมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่ทรงชี้แนะและมอบแนวทางในการดำรงชีวิตในทางสายกลางที่สมดุล คือ มีความพอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันภายใต้เงื่อนไขของความรู้และคุณธรรม ที่เรียกว่า เศรษฐกิจพอเพียง ชีวิตความเป็นอยู่ของคนเกี่ยวข้องกับทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และอื่น ๆ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นความจำเป็นพื้นฐานที่แต่ละคนมีระดับความต้องการไม่เท่ากัน เพราะแต่ละคนย่อมมีโอกาสของการพัฒนาการที่แตกต่างออกไป เช่น ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ การสร้างรายได้ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันด้านสังคมเริ่มต้นจากการดำรงชีวิตจะมองถึงความสามารถในการพึ่งตนเอง ความสามารถในการไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร่วมมือของคนในครอบครัวและคนรอบข้าง สมาชิกในสังคมยอมรับ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต เป็นต้น ซึ่งกลุ่มงานจัดการฟาร์ม สำนักพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร (2550) ได้วางแนวทางการพัฒนาชีวิตครอบครัวดำเนินการ ดังนี้

6.1 **ค้นหาความต้องการของตนเอง** ให้พบว่ามีความต้องการอะไร มีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตอย่างไร เช่น ต้องการมีชีวิตที่มีอนาคตก้าวหน้า ความเป็นอิสระ มีเวลาเพื่อครอบครัวและสังคม มีทรัพย์สินเพียงพอ มีความสุข หลุดพ้นจากความยากลำบาก

6.2 **วิเคราะห์ข้อมูลของตนเองและครอบครัว** ซึ่งจะทำให้รู้สถานภาพ รู้สาเหตุของปัญหา รู้ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รู้ผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

6.2.1 ศักยภาพของตนเอง เช่น ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ (ทักษะ) ชื่อเสียง ประสิทธิภาพ ความมั่นคง ความก้าวหน้า สภาพทางการเงิน การสร้างรายได้ การใช้จ่าย การออม คุณธรรมและศีลธรรม

6.2.2 ศักยภาพของครอบครัว เช่น วิธีการดำรงชีวิต ภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณี คุณภาพชีวิตของคนในครอบครัวฐานะทางสังคม ฐานะทางการเงิน ที่เป็นทรัพย์สินและหนี้สินของครัวเรือน รายได้ ใช้จ่าย ของครัวเรือน

6.3 วางแผนการดำเนินชีวิต

6.3.1 พัฒนาตนเองให้มีการเรียนรู้ต่อเนื่อง (ใฝ่เรียนรู้) สร้างวินัยกับตนเอง โดยเฉพาะวินัยทางการเงิน

6.3.2 สร้างนิสัยที่มีความคิดก้าวหน้ามุ่งมั่นในเป้าหมายชีวิต หมั่นพิจารณาความคิด ตัดสินใจแก้ปัญหา เป็นระบบโดยใช้ความรู้ (ที่รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง) มีความรับผิดชอบต่องานเอง สังคม และครอบครัว

6.3.3 หมั่นบริหารจัดการใจให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต รักชาติ เสียสละ สามัคคี เทียงธรรม ศีลธรรม

6.3.4 ควบคุมจิตใจให้ตนเอง ประพฤติในสิ่งที่ดีงาม สร้างสรรค์ ความเจริญรุ่งเรือง

6.3.5 พัฒนาจิตใจ ให้ลด ละ เลิก อบายมุข กิเลส ตัณหา ความโกรธ ความหลง

6.3.6 เสริมสร้างและฟื้นฟูความรู้และคุณธรรมของตนเองและครอบครัว เช่น เข้ารับการฝึกอบรม ฝึกทักษะ ในวิชาการต่าง ๆ หรือวิชาชีพ หมั่นตรวจสอบและแก้ไข ข้อบกพร่องอย่างสม่ำเสมอ

6.3.7 ปรับทัศนคติในเชิงบวก และมีความเป็นไปได้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4 จดบันทึกและทำบัญชีรับ – จ่าย

6.5 สรุปผลการพัฒนาตนเองและครอบครัว โดยพิจารณาจาก

6.5.1 ร่างกายมีสุขภาพ สมบูรณ์ แข็งแรง

6.5.2 อารมณ์ต้องไม่เครียด มีเหตุมีผล มีความเชื่อมั่น มีระบบคิดเป็นระบบเป็นขั้นเป็นตอน มีแรงจูงใจ กล้าคิดกล้าทำ ไม่ทอดถอย หรือหมดกำลังใจ เมื่อประสบปัญหาในชีวิต

6.5.3 ลด ละ เลิกวัตถุนิยม ได้แก่ รถป้ายแดง เงินพลาสติก โทรศัพท์มือถือ สถานะสังคม เหล้า บุหรี่ การพนัน

7.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รุ่งธรรม ธรรมรักษ์ (2548) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีการรับรู้ในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี อยุ่ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง แตกต่างกัน มีการรับรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยไม่ต่างกัน

สุทนต์ ศรีไสย์ และจิตต์นิภา ศรีไสย์ (2548) ทำการวิจัยเรื่องการรับรู้ การปฏิบัติตน และทัศนคติต่อการป้องกันโรคของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่าอีก 4 ปีข้างหน้า (ปี 2549 - 2552) จะมีผู้ป่วยวัณโรคเพิ่มขึ้นร้อยละ 57.17 ของจำนวนผู้ป่วยวัณโรคใหม่ในปี 2548 หรือเพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยร้อยละ 14.29 ต่อปี สำหรับผู้ป่วยวัณโรคเก่าในอีก 4 ปีข้างหน้าจะมีจำนวนลดลงร้อยละ 80.25 ของจำนวนที่มีอยู่เดิมในปี 2548 หรือโดยเฉลี่ยลดลงร้อยละ 20 ต่อปี ในด้านการรับรู้ข่าวสารของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล เกี่ยวกับวัณโรคพบว่า ประชาชนร้อยละ 15.07 ไม่เคยรับรู้เลย ส่วนอีกร้อยละ 84.93 มีการรับรู้โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ผู้หญิงมีการรับรู้มากกว่าผู้ชาย และประชาชน กลุ่มอายุ 25 - 49 ปีมีการรับรู้มากกว่าประชาชนกลุ่มอายุต่ำกว่า 25 ปี ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อระดับการรับรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคของประชาชนในภาพรวม ได้แก่ การรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์วัณโรคในประเทศไทย อาการของวัณโรค การใช้สื่อวิทยุเพื่อรณรงค์ป้องกันวัณโรค และการใช้สื่อเพื่อนบ้านหรือ เพื่อนฝูงเพื่อรณรงค์ป้องกันวัณโรค และพบว่า การรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์วัณโรคในประเทศไทย เป็นตัวทำนายที่ดีที่สุดต่อการทำนาย ระดับการรับรู้และการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันวัณโรคของประชาชน ในทำนองเดียวกันพบว่าผู้ป่วยวัณโรค 19 ใน 25 คน (76%) รับประทานยาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครบและสม่ำเสมอตามที่แพทย์สั่ง ที่เหลืออีก 6 ใน 25 คน (24%) รับประทานยาไม่ครบและไม่สม่ำเสมอ เหตุผลที่สำคัญอันดับแรกคือ เห็นว่าดีขึ้นแล้วจึงไม่จำเป็นต้องกินยาต่อ ส่วนเหตุผลอื่นๆ คือ เบื่อที่จะกินยาเพราะไม่หายสักที ลืมกินยาเลยไม่กินต่อ และไม่มีคนคอยเตือนให้กินยาตามกำหนดเวลา

สุพัตรา บุญแดง (2548) ได้ทำการศึกษาการรับรู้ข้อตกลงการจ่ายค่าเล่าเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีการรับรู้ในระดับปานกลาง ร้อยละ 22.7 มีการรับรู้ในระดับต่ำ ร้อยละ 11.0 มีการรับรู้ในระดับสูง ร้อยละ 3.0 และไม่มีการรับรู้เรื่องข้อตกลงการจ่ายค่าเล่าเรียนจำนวนมาก ร้อยละ 63.3 แต่พบว่าผู้ที่มีการรับรู้มีจำนวนน้อย ร้อยละ 36.7 โดยส่วนใหญ่รับรู้จากสื่อต่างๆ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ คือ สถาบันการศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องข้อตกลงการจ่ายค่าเล่าเรียน เพื่อให้นักศึกษามีความรู้อย่างยิ่งขึ้น

ชลธิชา (สว่างเนตร) สงวนศักดิ์ศรี (2542) ศึกษาการรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานภายในองค์การและขวัญในการทำงานของพนักงานระดับบังคับบัญชา บริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานและขวัญในการทำงานของพนักงานระดับบังคับบัญชาและวิชาชีพอยู่ในระดับสูง โดยรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานด้วยความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานสูงสุด รองลงมาเป็นด้านสวัสดิการหรือผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ได้รับ และรับรู้เรื่องการนิเทศงานน้อยที่สุด ผลการทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบการรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานตามลักษณะส่วนบุคคล พบว่าพนักงานเพศชาย พนักงานที่มีอายุมาก พนักงานที่มีการศึกษาดำกว่าปริญญาตรี พนักงานที่มีรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท พนักงานที่มีระยะเวลาในการทำงานมาก และพนักงานที่มีบุคลิกภาพแบบบี มีการรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานดีกว่า และมีขวัญในการทำงานสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และ .001 ในด้านความสัมพันธ์พบว่า การรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานทั้ง 10 ด้าน ด้านความมั่นคงปลอดภัยในงาน ด้านโอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านองค์การและการจัดการ ด้านค่าจ้าง ด้านลักษณะเฉพาะของงาน ด้านการนิเทศงาน ด้านลักษณะทางสังคมของงาน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านสภาพการทำงาน และด้านสวัสดิการหรือผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ได้รับ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับขวัญในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการวิจัย (Research Methodologies)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาถึงระดับความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประจำปีการศึกษา 2550 ทั้ง 8 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาวิทยาศาสตร์การประมง ภาควิชาพืชสวน ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ภาควิชาเทคนิคเกษตร ภาควิชาปฐพีวิทยา และภาควิชาเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืช จำนวนทั้งหมด 2,397 คน (สำนักทะเบียนและประมวลผล, 2550)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ กลุ่มของนักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในภาควิชาทั้ง 8 ดังกล่าว แล้วนำมากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973: 727) ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ N แทน ขนาดของประชากรทั้งหมด ในที่นี้เท่ากับ 2,397 คน

n แทน ขนาดของกลุ่มประชากรตัวอย่าง

e แทน ความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (0.05)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แทนค่าสูตร

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{2,397}{1 + (2,397)(0.05)^2} \\
 &= 2,397 / 6.99 = 342.92 \\
 &= 343 \text{ คน}
 \end{aligned}$$

เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 343 คนแล้ว จึงหาขนาดตัวอย่างในแต่ละภาควิชาตามสัดส่วน (Proportional to size) จะได้กลุ่มตัวอย่างแยกตามภาควิชา สาขา และชั้นปีการศึกษา ดังตารางที่ 1 จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic random sampling) นักศึกษาของแต่ละสาขาวิชาและชั้นปีตามสัดส่วนที่กำหนดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกเป็นชั้นปีตามสาขาวิชา

ภาควิชา	สาขาวิชา/ชั้นปี	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
วิทยาศาสตร์การประมง	วิทยาศาสตร์การประมง	358	51
	ชั้นปีที่ 1	121	17
	ชั้นปีที่ 2	85	12
	ชั้นปีที่ 3	71	10
	ชั้นปีที่ 4	81	12
พืชสวน	พืชสวน	191	27
	ชั้นปีที่ 1	54	8
	ชั้นปีที่ 2	26	4
	ชั้นปีที่ 3	51	7
	ชั้นปีที่ 4	60	8
	การจัดการสิ่งแวดล้อม		
	พืชสวน	149	21
	ชั้นปีที่ 1	71	10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภาควิชา	สาขาวิชา/ชั้นปี	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
	ชั้นปีที่ 2	15	2
	ชั้นปีที่ 3	35	5
	ชั้นปีที่ 4	28	4
เทคโนโลยีการผลิตพืช	เทคโนโลยีการผลิตพืช	171	25
	ชั้นปีที่ 1	88	13
	ชั้นปีที่ 2	34	5
	ชั้นปีที่ 1(ต่อเนื่อง)	24	3
	ชั้นปีที่ 2(ต่อเนื่อง)	25	4
	พืชไร่	172	25
	ชั้นปีที่ 2	12	2
	ชั้นปีที่ 3	81	12
	ชั้นปีที่ 4	79	11
บริหารธุรกิจเกษตร	บริหารธุรกิจเกษตร	262	37
	ชั้นปีที่ 1	71	10
	ชั้นปีที่ 2	69	10
	ชั้นปีที่ 3	58	8
	ชั้นปีที่ 4	64	9
	เทคโนโลยีการจัดการ	292	42
	ชั้นปีที่ 1	77	11
	ชั้นปีที่ 2	84	12
	ชั้นปีที่ 3	68	10
	ชั้นปีที่ 4	63	9
เทคนิคเกษตร	พัฒนาการเกษตร	165	25
	ชั้นปีที่ 1	58	9
	ชั้นปีที่ 2	24	3
	ชั้นปีที่ 3	32	5
	ชั้นปีที่ 4	30	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภาควิชา	สาขาวิชา/ชั้นปี	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
	ชั้นปีที่ 1(ต่อเนื่อง)	8	1
	ชั้นปีที่ 2(ต่อเนื่อง)	13	2
	นิเทศศาสตร์เกษตร	14	2
	ชั้นปีที่ 1(ต่อเนื่อง)	8	1
	ชั้นปีที่ 2(ต่อเนื่อง)	6	1
ปรัชญวิททยา	ปรัชญวิททยา	55	8
	ชั้นปีที่ 3	30	4
	ชั้นปีที่ 4	25	4
	การจัดการทรัพยากรดิน และสิ่งแวดล้อม	86	12
	ชั้นปีที่ 1	40	6
	ชั้นปีที่ 2	15	2
	ชั้นปีที่ 3	31	4
เทคโนโลยีการผลิตสัตว์	สัตวศาสตร์	350	50
	ชั้นปีที่ 1	103	15
	ชั้นปีที่ 2	81	11
	ชั้นปีที่ 3	76	11
	ชั้นปีที่ 4	90	13
เทคโนโลยีการจัดการ ศัตรูพืช	เทคโนโลยีการจัดการ ศัตรูพืช	132	19
	ชั้นปีที่ 1	49	7
	ชั้นปีที่ 2	23	3
	ชั้นปีที่ 3	17	3
	ชั้นปีที่ 4	43	6
รวมทั้งหมด		2,397	343

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาการรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วสร้างเครื่องมือตามความมุ่งหมาย โดยอาศัยขอบเขตของการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม เมื่อทำการตรวจสอบแล้วทำการแก้ไขข้อบกพร่องให้สมบูรณ์แล้วจึงนำไปสำรวจ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

ผศ.ดร.กนก เลิศพานิช

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ/อาจารย์ประจำภาควิชา

ดร.ดวงกมล ปานรศทิพ ธรรมาธิวัฒน์

กรรมการปัญหาพิเศษ/อาจารย์ประจำภาควิชา

2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด เพื่อทดสอบคำถามในแต่ละข้อสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยต้องการหรือไม่ และนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ได้เท่ากับ .778

แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้แบ่งคำถามออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับชั้นปีการศึกษา เป็นต้น

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ได้แก่ แหล่งข้อมูลข่าวสาร สื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้ การใช้เวลาในการรับรู้แต่ละครั้ง เป็นต้น

ตอนที่ 3 ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 4 การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง เป็นคำถามปลายปิดโดยใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรค หรือข้อเสนอนะเกี่ยวกับการรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง เป็นคำถามปลายเปิด

2.4 แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยการนำค่าพิสัยทางหลักสถิติมาใช้ในการแบ่งระดับ ดังนี้

เกณฑ์การวิเคราะห์ระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำมาก	มีคะแนนระหว่าง 0 – 2 คะแนน
กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำ	มีคะแนนระหว่าง 3 – 4 คะแนน
กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับปานกลาง	มีคะแนนระหว่าง 5 – 6 คะแนน
กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูง	มีคะแนนระหว่าง 7 – 8 คะแนน
กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูงมาก	มีคะแนนระหว่าง 9 – 10 คะแนน

เกณฑ์การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยได้ยึดเอาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เป็นตัวชี้วัด ดังนี้ คือ

เกณฑ์การให้คะแนนการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

0	หมายถึงไม่เคยนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้
1	หมายถึงประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงบางครั้ง
2	หมายถึงประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงค่อนข้างบ่อย
3	หมายถึงประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นประจำ

เกณฑ์การวิเคราะห์ระดับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

0.00 - 0.75	หมายถึงไม่เคยนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้
1.76 - 1.50	หมายถึงประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงบางครั้ง
1.51 - 2.25	หมายถึงประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงค่อนข้างบ่อย
2.26 - 3.00	หมายถึงประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นประจำ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูลและรวบรวมแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อทำการประมวลต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ออกมาแจกแจงตามลักษณะที่ต้องการศึกษา โดยการนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด
2. ลงรหัสข้อมูลในแบบสอบถาม สำหรับแบบสอบถามปลายปิด
3. ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายปิด นำมาจัดหมวดหมู่และลงรหัสข้อมูล
4. ป้อนรหัสข้อมูลลงเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ทางสถิติสำเร็จรูป (SPSS for Windows)
5. คำนวณค่าทางสถิติซึ่งแยกการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นส่วน ๆ ดังนี้
 - 5.1 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
 - 5.2 วิเคราะห์การรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
 - 5.3 วิเคราะห์ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)
 - 5.4 วิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ทำการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ดังต่อไปนี้

5.1 ร้อยละ

5.2 ค่าเฉลี่ย (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541: 34-35)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

5.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541: 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
 $(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล (Findings and Results)

การศึกษาเรื่องการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาถึงระดับการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและศึกษาการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะครอบคลุมถึงเรื่องลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 5 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 3 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 4 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 5 การศึกษาปัญหาอุปสรรค หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลที่ได้จากตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 343 คน จากจำนวนนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2,397 คน

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปในแบบสอบถามที่ใช้ประกอบด้วย เพศ ภาควิชา สาขาวิชา ชั้นปีการศึกษา อายุ ภูมิภาคที่พักอาศัย การเดินทาง รายได้หลัก รายได้เสริม สภาวะด้านการเงิน แสดงในตารางที่ 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน) n =343 คน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	217	63.3
ชาย	126	36.7
2. ภาควิชา		
ประมง	51	14.9
พืชสวน	48	14.0
เทคโนโลยีการผลิตพืช	49	14.3
บริหารธุรกิจเกษตร	79	23.0
พัฒนาการเกษตร	27	7.9
ปฐพีวิทยา	20	5.8
สัตวศาสตร์	50	14.6
เทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืช	19	5.5
3. สาขาวิชา		
ประมง	51	14.9
พืชสวน	27	7.9
การจัดการสิ่งแวดล้อมพืชสวน	21	6.1
เทคโนโลยีการผลิตพืช	24	7.0
พืชไร่	25	7.3
บริหารธุรกิจเกษตร	37	10.8
เทคโนโลยีการจัดการ	42	12.2
พัฒนาการเกษตร	25	7.3
นิเทศศาสตร์เกษตร	2	0.6
ปฐพีวิทยา	8	2.3
การจัดการทรัพยากรดินและสิ่งแวดล้อม	12	3.5
สัตวศาสตร์	50	14.6
เทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืช	19	5.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน) n =343 คน	ร้อยละ
4. ชั้นปีการศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	105	30.6
ชั้นปีที่ 2	66	19.2
ชั้นปีที่ 3	79	23.1
ชั้นปีที่ 4	81	23.6
ชั้นปีที่ 1 ต่อเนื่อง	5	1.5
ชั้นปีที่ 2 ต่อเนื่อง	7	2.0
5. อายุ		
17 ปี	4	1.2
18 ปี	36	10.5
19 ปี	69	20.1
20 ปี	66	19.2
21 ปี	92	26.8
22 ปี	64	18.7
23 ปี	12	3.5
6. ภูมิลำเนา		
ภาคเหนือ	40	11.7
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	35	10.2
ภาคกลาง	140	40.8
ภาคตะวันออก	16	4.7
ภาคใต้	46	13.4
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	66	19.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน) n =343 คน	ร้อยละ
7. สถานที่พักอาศัย		
บ้าน	93	27.1
หอพักสถาบัน	65	19.0
หอพักเอกชน	184	53.6
อื่น ๆ เช่น บ้านเช่า	1	0.3
8. การเดินทางมาสถานศึกษา		
เดิน	57	16.6
รถจักรยาน	28	8.2
รถจักรยานยนต์	60	17.5
รถโดยสารประจำทาง	134	39.1
รถไฟ	24	7.0
รถส่วนบุคคล	21	6.1
อื่น ๆ เช่น รถแท็กซี่	19	5.5
9. แหล่งรายได้หลัก		
บิดามารดา	310	90.4
ญาติผู้ใหญ่	18	5.2
พี่น้อง	5	1.5
ตนเอง	1	0.3
อื่น ๆ เช่น เงินกู้เพื่อการศึกษา	9	2.6
10. รายได้หลักต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	49	14.3
3,001 – 4,000 บาท	97	28.2
4,001 – 5,000 บาท	60	17.5
5,001 – 6,000 บาท	60	17.5
6,001 – 7,000 บาท	48	14.0
มากกว่า 7,000 บาท	29	8.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน) n =343 คน	ร้อยละ
11. ผู้มีรายได้เสริมต่อเดือน		
มีรายได้เสริม	31	9.0
ไม่มีรายได้เสริม	312	91.0
12. รายได้เสริมต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	17	5.0
3,001 – 4,000 บาท	6	1.8
4,001 – 5,000 บาท	1	0.3
5,001 – 6,000 บาท	1	0.3
6,001 – 7,000 บาท	4	1.2
มากกว่า 7,000 บาท	2	0.6
ไม่มีรายได้เสริม	312	91.0
13. สถานะด้านการเงิน		
เงินไม่พอใช้เป็นประจำ	54	15.7
มีเงินออมทุกเดือน	17	5.0
เงินไม่พอใช้บางเดือน	95	27.7
มีเงินออมบางเดือน	76	22.2
มีเงินพอใช้ทุกเดือนแต่ไม่มีเงินออม	101	29.4

เพศ: จากการศึกษา พบว่านักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายคือเป็นเพศหญิงจำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 และเป็นเพศชายจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7

ภาควิชา: นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรเป็นนักศึกษาภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตรมากที่สุดจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 รองลงมาเป็นนักศึกษาภาควิชาวิทยาศาสตร์การประมงจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 และน้อยที่สุดเป็นนักศึกษาภาควิชาเทคโนโลยีการจัดการศัตรูพืชจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาขาวิชา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การประมงมากที่สุดจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 รองลงมาเป็นนักศึกษาสาขาวิชาสัตวศาสตร์จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6 และน้อยที่สุดเป็นนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์เกษตรจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ

ชั้นปีการศึกษา กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 มากที่สุดจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 รองลงมาชั้นปีที่ 4 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และชั้นปีที่ 3 จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 23 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 ชั้นปีที่ 2 ต่อเนื่องจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2 และน้อยที่สุดเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ต่อเนื่องจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

อายุ กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 21 ปี มากที่สุดจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 รองลงมา มีอายุ 19 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 มีอายุ 20 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 มีอายุ 22 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7 มีอายุ 18 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 มีอายุ 23 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 และน้อยที่สุดมีอายุ 17 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ตามลำดับ

ภูมิลำเนา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภูมิลำเนาทางภาคกลางมากที่สุดจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาภูมิลำเนาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 ภูมิลำเนาทางภาคใต้จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 ภูมิลำเนาทางภาคเหนือจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ภูมิลำเนาทางภาคตะวันออกจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 และน้อยที่สุดมีภูมิลำเนาทางภาคตะวันตกจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

สถานที่พักอาศัย ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างอาศัยหอพักเอกชนมากที่สุดจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 รองลงมาพักอาศัยที่บ้านจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 พักอาศัยหอพักสถาบันจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 19 และน้อยที่สุดอาศัยบ้านเช่าจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

การเดินทางมาสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเดินทางมาสถานศึกษาด้วยรถโดยสารประจำทางมากที่สุดจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 รองลงมาเดินทางมาสถานศึกษาด้วยรถจักรยานยนต์จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 เดินทางมาสถานศึกษาโดยการเดินจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 เดินทางมาสถานศึกษาด้วยรถจักรยานจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.2 เดินทางมาสถานศึกษาด้วยรถไฟจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7 เดินทางมา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานศึกษาด้วยรถส่วนบุคคลจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 และน้อยที่สุดเดินทางมาสถานศึกษาด้วยรถตู้และรถแท็กซี่จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5

แหล่งรายได้หลัก กลุ่มตัวอย่างมีรายได้หลักจากบิดามารดามากที่สุดจำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 90.4 รองลงมาได้หลักจากญาติผู้ใหญ่จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 มีรายได้หลักจากเงินกู้สถาบันการศึกษาจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 มีรายได้หลักจากพี่น้องจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และน้อยที่สุดมีรายได้หลักจากตนเองจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท มากที่สุดจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 รองลงมาได้ต่อเดือนระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท และ 5,001 – 6,000 บาท จำนวน 60 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และน้อยที่สุดมีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 7,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 ตามลำดับ

ผู้มีรายได้เสริม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีรายได้เสริมจำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 91 และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เสริมมีเพียง 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9

รายได้เสริมต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีรายได้เสริมจำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 91 รองลงมาได้เสริมต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และมีรายได้เสริมต่อเดือนที่น้อยที่สุดระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท และ 5,001 – 6,000 บาท จำนวน 1 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

สถานะด้านการเงิน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเงินพอใช้ทุกเดือนแต่ไม่มีเงินออมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมาเงินไม่พอใช้บางเดือน คิดเป็นร้อยละ 27.7 มีเงินออมบางเดือน คิดเป็นร้อยละ 22.2 เงินไม่พอใช้เป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 15.7 และน้อยที่สุดมีเงินออมทุกเดือน คิดเป็นร้อยละ 5

ตอนที่ 2 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ในส่วนของข้อมูลการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย แหล่งข่าวสารข้อมูล อิทธิพลของสื่อ การรับรู้ข่าวสารข้อมูลครั้งล่าสุด การเปิดรับข้อมูล และการใช้เวลาในการรับรู้ แสดงได้ดังตารางที่ 3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวน (คน) n = 343 คน	ร้อยละ
1. แหล่งข้อมูลในการรับรู้		
เพื่อนบ้าน	7	2.0
สมาชิกในครอบครัว	27	7.9
โทรทัศน์	216	63.0
หนังสือพิมพ์	29	8.5
วิทยุกระจายเสียง	8	2.3
โปสเตอร์แผ่นพับ	3	0.9
การจัดนิทรรศการ	18	5.2
อินเทอร์เน็ต	28	8.2
อื่น ๆ เช่น การศึกษาในห้องเรียน อ่านหนังสือ	7	2.0
2. อิทธิพลของสื่อในการรับรู้		
เพื่อนบ้าน	14	4.1
สมาชิกในครอบครัว	67	19.5
โทรทัศน์	198	57.7
หนังสือพิมพ์	16	4.7
วิทยุกระจายเสียง	6	1.7
โปสเตอร์แผ่นพับ	2	0.6
การจัดนิทรรศการ	19	5.6
อินเทอร์เน็ต	15	4.4
อื่น ๆ เช่น การศึกษาในห้องเรียน หนังสือ	6	1.7
3. การรับรู้ครั้งล่าสุด		
ภายใน 1 – 2 วัน	95	27.7
ภายใน 1 สัปดาห์	93	27.1
ภายใน 1 เดือน	121	35.3
ภายใน 1 ปี	34	9.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวน (คน) n =343 คน	ร้อยละ
4. การเปิดรับข้อมูล		
ทุกวัน	92	26.8
สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง	104	30.3
เดือนละ 2 – 3 ครั้ง	120	35.0
ปีละครั้ง	20	5.9
อื่น ๆ เช่น แล้วยแต่โอกาส	7	2.0
5. การใช้เวลาในการรับรู้		
ไม่เกินครึ่งชั่วโมง	223	65.0
1 – 2 ชั่วโมง	102	29.7
มากกว่า 2 ชั่วโมง	16	4.7
อื่น ๆ แล้วยแต่ความสะดวก	2	0.6

แหล่งข้อมูลในการรับรู้ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมารับรู้จากหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 8.5 รับรู้จากอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 8.2 รับรู้จากสมาชิกในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 7.9 รับรู้จากนิทรรศการ คิดเป็นร้อยละ 5.2 รับรู้จากวิทยุกระจายเสียง คิดเป็นร้อยละ 2.3 รับรู้จากเพื่อนบ้านและการศึกษาในชั้นเรียนรวมทั้งการอ่านหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 2.0 เท่ากัน และรับรู้จากโปสเตอร์แผ่นพับ คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

อิทธิพลของสื่อ (การรับรู้ที่ทำให้เกิดการจดจำหรือพูดถึง หรือปฏิบัติตาม) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.7 รองลงมาสื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้จดจำหรือปฏิบัติตามคือสมาชิกในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 19.5 สื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้จดจำหรือปฏิบัติตามคือการจัดนิทรรศการ คิดเป็นร้อยละ 5.6 สื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้จดจำหรือปฏิบัติตามคือหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 4.7 สื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้จดจำหรือปฏิบัติตามคืออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 4.4 สื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้จดจำหรือปฏิบัติตามคือเพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 4.1 สื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้จดจำหรือปฏิบัติตามคือวิทยุกระจายเสียงและการศึกษาในชั้นเรียนรวมทั้งการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อ่านหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 1.7 เท่ากัน และสื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้จดจำหรือปฏิบัติตามน้อยที่สุดคือสื่อจากโปสเตอร์แผ่นพับ ตามลำดับ

การรับรู้ครั้งล่าสุด ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงครั้งล่าสุดภายใน 1 เดือนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมารับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงภายใน 1 วัน คิดเป็นร้อยละ 27.7 รับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงภายใน 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 27.1 และรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงภายใน 1 ปีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.9 ตามลำดับ

การเปิดรับข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับข้อมูลเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเดือนละ 2 – 3 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาเปิดรับข้อมูลเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงสัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 30.3 เปิดรับข้อมูลเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 26.8 เปิดรับข้อมูลเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงปีละครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.9 และเปิดรับข้อมูลเศรษฐกิจพอเพียงตามสะดวกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

การใช้เวลาในการรับรู้ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เวลาในการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไม่เกินครึ่งชั่วโมงต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 65 รองลงมาใช้เวลาในการรับรู้ 1 – 2 ชั่วโมงต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.7 ใช้เวลาในการรับรู้มากกว่า 2 ชั่วโมงต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.7 และใช้เวลาตามสะดวก คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 343 คน แสดงได้ดังตารางที่ 4 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเด็นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง			
	ถูก		ผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เศรษฐกิจพอเพียงเริ่มขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2517	34	9.9	309	90.1
2. พอเพียง ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตรงกับคำว่า Sufficiency Economy	125	36.4	218	63.6
3. หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทาง	243	26.8	100	29.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง			
	ถูก		ผิด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ				
4. หลักเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย การเดินทางสายกลาง รู้จักพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน และมีความรู้คู่คุณธรรม	92	91.3	251	73.2
5. หลักเศรษฐกิจพอเพียงเหมาะสมกับทุกคน	313	16.9	30	8.7
6. กรอบแนวความคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นเรื่องการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและยั่งยืนของการพัฒนา	58	51.0	285	83.1
7. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวของหลักเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับกับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล	175	13.7	168	49.0
8. การทำการเกษตรเลี้ยงครอบครัว สามารถพึ่งตนเองได้แต่ไม่ทำเกษตรเพื่อการค้าจัดว่าไม่เข้าข่ายเศรษฐกิจพอเพียง	47	13.7	296	86.3
9. พอเพียง ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง สามารถพึ่งพาตนเองได้ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ประหยัดและลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น	137	39.9	206	60.1
10. เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้าคือ เศรษฐกิจพอเพียงที่มีการรวมตัวกัน เพื่อดำเนินการต่าง ๆ มีการสร้างเครือข่าย โดยประสานความร่วมมือจากภายนอก	92	26.8	251	73.2

จากตารางที่ 4 พบว่าข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมีจำนวนร้อยละของผู้ที่ตอบถูกมากที่สุด คือ การใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเหมาะสมกับทุกคน คิดเป็นร้อยละ 91

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รองลงมาคือ หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ คิดเป็นร้อยละ 70.8 และจำนวนร้อยละของผู้ที่ตอบถูกน้อยที่สุด คือ เศรษฐกิจพอเพียงเริ่มขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2517 คิดเป็นร้อยละ 9.9 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สามารถจำแนกระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง แสดงได้ดังตารางที่ 5 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

จำแนกตามระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวน (คน) n = 343 คน	ร้อยละ
กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำมาก	64	18.7
กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำ	171	49.9
กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับปานกลาง	96	28.0
กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูง	12	3.5

จากตารางที่ 5 พบว่าระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สามารถจำแนกระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงได้เพียง 4 กลุ่มใช้พิสัยเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม เนื่องจากกลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูงที่สุดมีคะแนนระหว่าง 9 – 10 คะแนน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ได้คะแนนสูงสุดคือ 8 คะแนน จึงสามารถจำแนกได้เพียง 4 กลุ่มเท่านั้น โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่ำมีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 49.9 รองลงมา มีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.0 มีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่ำมาก คิดเป็นร้อยละ 18.7 และน้อยที่สุดคือ มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 3.5 ตามลำดับ และไม่พบกลุ่มคนที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงในระดับสูงมากเลย

ข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยการรับรู้ จำแนกตามระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง จากผลการศึกษา แสดงได้ดังตารางที่ 6 มีรายละเอียด ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยในการรับรู้	ระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง							
	ระดับต่ำมาก		ระดับต่ำ		ระดับปานกลาง		ระดับสูง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ								
ชาย	22	34.4	65	38.0	32	33.3	7	58.3
หญิง	42	65.6	106	62.0	64	66.7	5	41.7
2. อายุ								
17 ปี	-	-	1	0.6	2	2.1	1	8.3
18 ปี	5	7.8	21	12.3	4	4.2	6	50.0
19 ปี	12	18.8	38	22.2	17	17.7	2	16.7
20 ปี	23	35.9	30	17.5	13	13.5	-	-
21 ปี	19	29.7	48	28.1	23	24.0	2	16.7
22 ปี	5	7.8	28	16.4	30	31.3	1	8.3
23 ปี	-	-	5	2.9	7	7.2	-	-

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยในการรับรู้	ระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง							
	ระดับต่ำมาก		ระดับต่ำ		ระดับปานกลาง		ระดับสูง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. สถานที่พักอาศัย								
บ้าน	28	43.8	46	26.9	17	17.7	2	16.7
หอพักสถาบัน	11	17.2	34	19.9	18	18.8	2	16.7
หอพักเอกชน	24	37.5	91	53.2	61	63.5	8	66.6
อื่น ๆ เช่น บ้านเช่า	1	1.5	-	-	-	-	-	-
4. การเดินทางมาสถานศึกษา								
เดิน	11	17.2	36	21.1	7	7.3	3	25.0
รถจักรยาน	6	9.4	12	7.0	10	10.4	-	-
รถจักรยานยนต์	5	7.8	34	19.9	18	18.8	3	25.0
รถโดยสารประจำทาง	34	53.1	55	32.2	39	40.6	6	50.0
รถไฟ	2	3.1	12	7.0	10	10.4	-	-
รถส่วนบุคคล	3	4.7	15	8.8	3	3.1	-	-
อื่น ๆ เช่น รถแท็กซี่	3	4.7	7	4.0	9	9.4	-	-

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยในการรับรู้	ระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง							
	ระดับต่ำมาก		ระดับต่ำ		ระดับปานกลาง		ระดับสูง	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ
5. รายได้หลักต่อเดือน								
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท	21	32.8	25	14.6	3	3.1	-	-
3,001 – 4,000 บาท	22	34.4	41	24.0	34	35.4	-	-
4,001 – 5,000 บาท	2	3.1	44	25.7	7	7.3	7	58.3
5,001 – 6,000 บาท	6	9.4	25	14.6	28	29.2	1	8.3
6,001 – 7,000 บาท	10	15.6	17	9.9	17	17.7	4	33.4
มากกว่า 7,000 บาท	3	4.7	19	11.2	7	7.3	-	-
6. สถานะด้านการเงิน								
เงินไม่พอใช้เป็นประจำ	16	25.0	30	17.5	6	6.3	2	16.7
มีเงินออมทุกเดือน	1	1.6	14	8.2	2	2.1	-	-
เงินไม่พอใช้บางเดือน	18	28.1	41	24.0	32	33.2	4	33.3
มีเงินออมบางเดือน	15	23.4	36	21.1	23	24.0	2	16.7
มีเงินพอใช้ทุกเดือนแต่ไม่มีเงินออม	14	21.9	50	29.2	33	34.4	4	33.3

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยในการรับรู้	ระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง							
	ระดับต่ำมาก		ระดับต่ำ		ระดับปานกลาง		ระดับสูง	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ
7. แหล่งข้อมูลในการรับรู้								
เพื่อนบ้าน	2	3.1	3	1.8	2	2.1	-	-
สมาชิกในครอบครัว	2	3.1	14	8.2	11	11.5	-	-
โทรทัศน์	49	76.6	110	64.3	50	52.1	7	58.3
หนังสือพิมพ์	3	4.7	17	9.9	7	7.3	2	16.7
วิทยุกระจายเสียง	2	3.1	4	2.3	2	2.1	-	-
โปสเตอร์แผ่นพับ	-	-	3	1.8	-	-	-	-
การจัดนิทรรศการ	2	3.1	6	3.5	10	10.4	-	-
อินเทอร์เน็ต	-	-	13	7.6	8	8.3	3	25.0
อื่น ๆ เช่น การศึกษาในห้องเรียน	4	6.3	1	0.6	6	6.2	-	-
อ่านหนังสือ								

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยในการรับรู้	ระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง							
	ระดับต่ำมาก		ระดับต่ำ		ระดับปานกลาง		ระดับสูง	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ
8. แหล่งข้อมูลในการรับรู้								
เพื่อนบ้าน	4	6.3	2	1.2	8	8.3	-	-
สมาชิกในครอบครัว	9	14.1	33	19.3	22	22.9	3	25.0
โทรทัศน์	40	62.5	107	62.6	44	45.8	7	58.3
หนังสือพิมพ์	4	6.3	8	4.7	4	4.2	-	-
วิทยุกระจายเสียง	3	4.5	1	0.6	2	2.1	-	-
โปสเตอร์แผ่นพับ	-	-	1	0.6	1	1.1	-	-
การจัดนิทรรศการ	4	6.3	10	5.8	5	5.2	-	-
อินเทอร์เน็ต	-	-	8	4.6	5	5.2	2	16.7
อื่น ๆ เช่น การศึกษา อ่านหนังสือ	-	-	1	0.6	5	5.2	-	-
9. การรับรู้ครั้งล่าสุด								
ภายใน 1 – 2 วัน	16	25.0	56	32.7	21	21.9	2	16.7
ภายใน 1 สัปดาห์	17	26.6	43	25.1	31	32.3	2	16.7
ภายใน 1 เดือน	24	37.5	53	31.0	38	39.6	6	49.9
ภายใน 1 ปี	7	10.9	19	11.2	6	6.2	2	16.7

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยในการรับรู้	ระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง							
	ระดับต่ำมาก		ระดับต่ำ		ระดับปานกลาง		ระดับสูง	
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
10. การเปิดรับข้อมูล								
ทุกวัน	17	26.6	50	29.2	25	26.0	-	-
สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง	14	21.9	61	35.7	27	28.1	2	16.7
เดือนละ 2 – 3 ครั้ง	26	40.6	44	25.7	42	43.8	8	66.6
ปีละครั้ง	2	3.1	14	8.2	2	2.1	2	16.7
อื่นๆ เช่น แล้วแต่โอกาส	5	7.8	2	1.2	-	-	-	-
11. การใช้เวลาในการรับรู้								
ไม่เกินครึ่งชั่วโมง	49	76.6	101	59.1	65	67.7	8	66.7
1 – 2 ชั่วโมง	12	18.8	56	32.7	30	31.3	4	33.3
มากกว่า 2 ชั่วโมง	3	4.6	12	7.0	1	1.0	-	-
อื่นๆ แล้วแต่ความสะดวก	-	-	2	1.2	-	-	-	-

จากตารางที่ 6 พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละระดับสามารถสรุปได้ดังนี้

กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูงส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.3 มีอายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.0 ส่วนใหญ่พักอาศัยหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 66.7 เดินทางมายังสถานศึกษาด้วยรถโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 50.0 มีรายได้ต่อเดือนโดยไม่รวมค่าที่พักและค่าเล่าเรียน 4,001 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 58.3 แหล่งข่าวสารส่วนใหญ่รับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 58.3 โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้ที่ทำให้เกิดการจดจำ พูดถึงหรือปฏิบัติตามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.3 ซึ่งการรับรู้ครั้งล่าสุดเกิดขึ้นภายใน 1 เดือน คิดเป็นร้อยละ 49.9 เปิดรับข้อมูลข่าวสารเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเดือนละ 2 – 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.7 และใช้เวลาในการรับรู้แต่ละครั้งไม่เกินครึ่งชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 66.7 ตามลำดับ

กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับปานกลางส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.7 ในช่วงอายุ 22 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.3 ส่วนใหญ่พักอาศัยหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 63.5 เดินทางมายังสถานศึกษาด้วยรถโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 40.6 มีรายได้ต่อเดือนโดยไม่รวมค่าที่พักและค่าเล่าเรียน 3,001 – 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.4 ด้านสภาวะการเงินส่วนใหญ่มีเงินพอใช้แต่ไม่มีเงินออม คิดเป็นร้อยละ 34.4 แหล่งข่าวสารส่วนใหญ่รับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 52.1 โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้ที่ทำให้เกิดการจดจำ พูดถึงหรือปฏิบัติตามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.8 ซึ่งการรับรู้ครั้งล่าสุดเกิดขึ้นภายใน 1 เดือน คิดเป็นร้อยละ 39.6 เปิดรับข้อมูลข่าวสารเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง เดือนละ 2 – 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.8 และใช้เวลาในการรับรู้แต่ละครั้งไม่เกินครึ่งชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 67.7 ตามลำดับ

กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.8 มีอายุ 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.2 ส่วนใหญ่พักอาศัยหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 53.5 เดินทางมายังสถานศึกษาด้วยรถโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 32.4 มีรายได้ต่อเดือนโดยไม่รวมค่าที่พักและค่าเล่าเรียน 4,001 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.9 ด้านสภาวะการเงินส่วนใหญ่มีเงินพอใช้แต่ไม่มีเงินออม คิดเป็นร้อยละ 29.4 แหล่งข่าวสารส่วนใหญ่รับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 64.7 โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้ที่ทำให้เกิดการจดจำ พูดถึงหรือปฏิบัติตามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.9 ซึ่งการรับรู้ครั้งล่าสุดเกิดขึ้นภายใน 1 – 2 วัน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คิดเป็นร้อยละ 32.4 เปิดรับข้อมูลข่าวสารเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.9 และใช้เวลาในการรับรู้แต่ละครั้งไม่เกินครึ่งชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 58.8 ตามลำดับ

กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำมากส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 66.2 มีอายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.4 ส่วนใหญ่พักอาศัยที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 43.1 เดินทางมายังสถานศึกษาด้วยรถโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 52.3 มีรายได้ต่อเดือนโดยไม่รวมค่าที่พักและค่าเล่าเรียน 3,001 – 4,000 บาท ด้านสภาวะการเงินส่วนใหญ่เงินไม่พอใช้บางเดือน คิดเป็นร้อยละ 27.7 แหล่งข่าวสารส่วนใหญ่รับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 75.4 โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้ที่ทำให้เกิดการจดจำ พูดถึงหรือปฏิบัติตามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.5 ซึ่งการรับรู้ครั้งล่าสุดเกิดขึ้นภายใน 1 เดือน คิดเป็นร้อยละ 36.9 เปิดรับข้อมูลข่าวสารเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเดือนละ 2 – 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.0 และใช้เวลาในการรับรู้แต่ละครั้งไม่เกินครึ่งชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 76.9 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยพิจารณาจากการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในด้านต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ไม่เคยประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงจนถึงการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นประจำ แสดงได้ดังตารางที่ 7 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของผู้ตอบแบบสอบถาม

หลักเศรษฐกิจพอเพียง	การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง								ค่าเฉลี่ย	S.D	การแปลผล
	ไม่เคย		บางครั้ง		ค่อนข้างบ่อย		เป็นประจำ				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
1. การยึดทางสายกลางดำเนินชีวิต โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น	10	2.9	145	42.3	143	41.7	45	13.1	1.65	.741	ค่อนข้างบ่อย
2. การพอใจ ยินดีในสิ่งที่ได้ และรู้สึกมีความสุขกับสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน	7	2.0	104	30.3	151	44.0	81	23.6	1.89	.782	ค่อนข้างบ่อย
3. การตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์	18	5.2	134	39.1	139	40.5	52	15.2	1.66	.797	ค่อนข้างบ่อย
4. ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่สุรุ่ยสุร่าย เกินฐานะ	8	2.3	136	39.7	169	49.3	30	8.7	1.64	.672	ค่อนข้างบ่อย
5. รู้จักทำบุญช้รายรับ รายจ่าย	132	38.5	152	44.3	37	10.8	22	6.4	0.85	.854	บางครั้ง
6. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าคำนึงถึงสภาพแวดล้อมเป็นหลัก	15	4.4	160	46.6	146	42.6	22	6.4	1.51	.683	ค่อนข้างบ่อย
7. มีจิตเมตตาเห็นใจผู้ที่ด้อยกว่าตน	10	2.9	83	24.2	208	60.6	42	12.2	1.82	.671	ค่อนข้างบ่อย
8. มีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค	10	2.9	97	28.3	194	56.6	42	12.2	1.78	.690	ค่อนข้างบ่อย

ตารางที่ 7 (ต่อ)

หลักเศรษฐกิจพอเพียง	การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง								ค่าเฉลี่ย	S.D	การแปลผล
	ไม่เคย		บางครั้ง		ค่อนข้างบ่อย		เป็นประจำ				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
9. ทำงานอย่างเต็มที่ หากผิดพลาดก็ปรับปรุงใหม่	4	1.2	88	25.7	208	60.6	43	12.5	1.85	.637	ค่อนข้างบ่อย
10. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ไม่เกียจงานหนัก	8	2.3	100	29.2	204	59.5	31	9.0	1.75	.644	ค่อนข้างบ่อย
11. เชื่อเพื่อต่อกัน โดยไม่คำนึงถึงเงินทองและวัตถุนิยม	9	2.6	112	32.7	181	52.8	41	12.0	1.74	.690	ค่อนข้างบ่อย
12. มีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคทุกประเภท	12	3.5	101	29.4	152	44.3	78	22.7	1.86	.803	ค่อนข้างบ่อย
13. พัฒนาสิ่งที่ตนมีอยู่ให้ก้าวหน้า อย่างเป็นขั้นตอนเรื่อย ๆ ตามกำลังที่มี	15	4.4	117	34.1	168	49.0	43	12.5	1.70	.742	ค่อนข้างบ่อย
14. ลดละเลิกอบายมุข เช่นการพนันสุรา การเที่ยวเตร่ตามสถานบันเทิง	15	4.4	127	37.0	92	26.8	109	31.8	1.86	.920	ค่อนข้างบ่อย
15. เลือกลงไปโภคบริโภคปัจจัยต่าง ๆ ตามกำลังที่มีอยู่	10	2.9	87	25.4	168	49.0	78	22.7	1.92	.770	ค่อนข้างบ่อย

การยึดทางสายกลางดำเนินชีวิตโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินชีวิตโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.69 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .741

การพอใจในสิ่งที่มี ยินดีในสิ่งที่ได้ และรู้สึกมีความสุขกับสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงพอใจ ยินดี และรู้สึกมีความสุขกับสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .782

การตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผล โดยไม่ใช้อารมณ์ค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .797

ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่สุรุ่ยสุร่ายเกินฐานะ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สุรุ่ยสุร่ายเกินฐานะค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.64 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .672

รู้จักทำบัญชีรายรับ รายจ่าย ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับการรู้จักทำบัญชีรายวัน รายจ่ายเป็นบางครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ .854

ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าคำนึงถึงสภาพแวดล้อมเป็นหลัก ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า คำนึงถึงสภาพแวดล้อมเป็นหลักค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .683

มีจิตเมตตาเห็นอกเห็นใจผู้ที่ด้อยกว่าตน ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องมีจิตเมตตาเห็นอกเห็นใจผู้ที่ด้อยกว่าค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .671

มีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงมีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .690

ทำงานอย่างเต็มที่ หากผิดพลาดก็ปรับปรุงใหม่ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการทำงานอย่างเต็มที่และปรับปรุงหากมีข้อผิดพลาดค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .637

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ไม่เกี่ยงงานหนัก ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกระตือรือร้นในการทำงาน ไม่เกี่ยงงานหนัก ค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .644

มีความเอื้อเฟื้อต่อกันตามความเหมาะสมตามความสามารถของตน โดยไม่คำนึงถึงเงินทองและวัตถุนิยม ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเอื้อเฟื้อต่อกันตามความเหมาะสมตามความสามารถของตน โดยไม่คำนึงถึงเงินทองและวัตถุนิยมค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .690

มีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคทุกประเภท ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคทุกประเภทค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .803

พัฒนาสิ่งที่ตนมีอยู่ให้ก้าวหน้าอย่างเป็นขั้นตอนเรื่อย ๆ ตามกำลังที่มี ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาสิ่งที่ตนมีอยู่ให้ก้าวหน้าอย่างเป็นขั้นตอนเรื่อย ๆ ตามกำลังที่มีค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .742

ลดละเลิกอบายมุข เช่นการพนัน สุรา การเที่ยวเตร่ตามสถานบันเทิง ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงลดละเลิกอบายมุขค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .920

เลือกอุปโภคบริโภคปัจจัยต่าง ๆ ตามกำลังที่มีอยู่บันเทิง ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเลือกอุปโภคบริโภคปัจจัยต่าง ๆ ตามกำลังที่มีอยู่ค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.92 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .770

ตอนที่ 5 การศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง คือการขาดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริง การไม่ทราบข้อมูลที่ถูกต้อง หรือการเข้าใจผิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งคนส่วนใหญ่คิดว่าการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้จะต้องดำรงชีวิตด้วยการอดออมให้มากที่สุดจนกลายเป็นการตระหนี่ หรือเข้าใจว่าหลักเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเป็นแนวทางการดำรงชีวิตสำหรับเกษตรกรหรือคนชนบท รวมทั้งบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงนั้นยังมีไม่เพียงพอ และในส่วนของ การให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมีหลายช่องทาง ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจพอเพียงเท่านั้นที่ไม่สามารถทำให้คนรับรู้และเข้าใจในแก่นแท้ของหลักเศรษฐกิจพอเพียง และด้วยเหตุนี้จึงไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการรับรู้และประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง คือการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้องให้แพร่หลายยิ่งขึ้น การจัดนิทรรศการหรือการทำแปลงสาธิตเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนเห็นจริง การเพิ่มวิชาเศรษฐกิจพอเพียงในแบบเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ใช้ชีวิตอย่างพอเพียงตั้งแต่เด็ก รวมทั้งการรณรงค์ให้รู้จักทำบัญชีรายรับ รายจ่ายในแต่ละวันเพื่อให้ทราบถึงค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และรัฐจะต้องสนับสนุนผลักดันให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการออมเงิน เพื่อความมั่นคงและยั่งยืนในการดำเนินชีวิตในอนาคต

วิจารณ์ผลการศึกษา

จากข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูงส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ส่วนกลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับปานกลางส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงทั้งผู้หญิงและผู้ชายมีระดับที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากการพฤติกรรมเปิดรับข้อมูลข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน คือ การเลือกรับรู้ข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ เปิดรับข้อมูลเดือนละ 2 - 3 ครั้ง และใช้เวลาในการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไม่เกินครึ่งชั่วโมงต่อครั้ง จึงทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์เดิม นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคล ดังที่รุ่งธรรม ธรรมรักษ์ (2548) กล่าวไว้ว่า การรับรู้ของบุคคลจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความรู้เดิม หรือประสบการณ์เดิมที่สะสมไว้ในสมองเป็นเครื่องช่วยในการแปล ตัดสินใจ ดังนั้นการรับรู้จะถูกต้อง ผิดพลาด รับรู้มาน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคลมีอยู่รวมถึงความใส่ใจและเลือกที่จะรับรู้ ทั้งนี้เนื่องจากรอบ ๆ ตัวบุคคลเต็มไปด้วยสิ่งเร้ามากมาย แต่ในความเป็นจริงแล้วแต่ละบุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งเร้าเฉพาะที่ตนให้ความสนใจหรือใส่ใจก่อนเป็นอันดับแรก

กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูงมีอายุ 18 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.0 กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับปานกลางมีอายุ 22 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.3 กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำมีอายุ 21 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.2 และกลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำมากมีอายุ 20 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.4 ที่พักอาศัยกลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูงปานกลางและต่ำ ส่วนใหญ่พักอาศัยที่หอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 66.7, 63.5 และ 53.5 ตามลำดับ และกลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำมากพักอาศัยที่บ้านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.1 เห็นได้ว่ากลุ่มที่พักอาศัยหอพักเอกชนมีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่ากลุ่มที่พักอาศัยที่บ้านเพราะหอพักอยู่ใกล้สถานบันการศึกษามากกว่าทำให้ไม่เสียเวลาในการเดินทาง ซึ่งการเดินทางเป็นเวลานานทำให้ร่างกายอ่อนเพลียเป็นเหตุให้สภาวะทางอารมณ์อยู่ในภาวะไม่พร้อมที่จะรับรู้สิ่งที่รุ่งธรรม ธรรมรักษ์ (2548) กล่าวไว้ว่า สภาวะทางอารมณ์ของแต่ละบุคคลก่อนหรือขณะเกิดการรับรู้ในขณะนั้นจะมีอิทธิพลต่อการแปรความหมายถูกต้องหรือผิดพลาดได้เป็นอย่างมาก ส่วนการเดินทางมายังสถานบันการศึกษากลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมากส่วนใหญ่เดินทางด้วยรถโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 50.0, 40.6, 32.4 และ 52.3 ตามลำดับ เนื่องจากการเดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางเป็นการเดินทางที่สะดวกสบาย แม้กลุ่มที่พักอาศัยหอพักที่ใกล้สถานบันก็นิยมเดินทางด้วยวิธีนี้ เพราะเห็นว่าเป็นการเดินทางที่ประหยัดกว่าการนั่งรถจักรยานยนต์หรือการขับรถส่วนบุคคลที่ถึงแม้จะรวดเร็วแต่ก็มีราคาแพงกว่ารวมทั้งต้องสิ้นเปลืองกับค่าใช้จ่ายในการเติมน้ำมันอีกด้วย ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนโดยไม่รวมค่าที่พักและค่าเดินทางของกลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูงและต่ำส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่าย 4,001 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 58.3 และ 25.9 ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายของกลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับปานกลางและต่ำมากส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่าย 3,001 – 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.5 และ 33.8 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งข่าวสารที่กลุ่มที่มีความเข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก ส่วนใหญ่รับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 58.3, 52.1, 64.7 และ 75.4 ตามลำดับ เนื่องจากโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอย่างแพร่หลาย ง่ายต่อการรับรู้ข่าวสารและเป็นข้อมูลที่ทันสมัยจึงเป็นที่นิยมของกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้โทรทัศน์ยังเป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้ที่ทำให้เกิดการจดจำ พูดถึงหรือปฏิบัติตามมากที่สุด โดยกลุ่มที่มีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมากส่วนใหญ่รับอิทธิพลจากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 58.3, 45.8, 62.9 และ 61.5 ตามลำดับ เพราะโทรทัศน์เป็นสื่อที่แสดงออกทั้งภาพและเสียงรวมทั้งการเคลื่อนไหว มีรายการมากมายที่ส่งเสริมในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงทั้งการให้ความรู้และบุคคลต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มที่มีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูง ปานกลาง และต่ำมากส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลเดือนละ 2 - 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.7, 43.8 และ 40.0 ตามลำดับ เพราะช่วงเวลารายการที่ออกอากาศทางโทรทัศน์อาจไม่ตรงกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างจึงทำให้เปิดรับข้อมูลได้เพียงเดือนละ 2 - 3 ครั้ง และกลุ่มที่มีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.9 ในส่วนของกลุ่มที่มีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงระดับต่ำเปิดรับข้อมูล สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง เพราะกลุ่มตัวอย่างเลือกช่วงเวลาในการเปิดรับข้อมูลได้มากกว่าและต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง การรับรู้ในแต่ละครั้งไม่เกินครึ่งชั่วโมง โดยกลุ่มที่มีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมากส่วนใหญ่ใช้เวลาในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 66.7, 67.7, 58.8 และ 76.9 ตามลำดับ เนื่องจากรายการที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงทางโทรทัศน์ใช้เวลาในการออกอากาศเวลาสั้น ๆ ไม่เกิน 30 นาที รวมทั้งมีรายการอื่น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจมากกว่า

ส่วนของการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวอย่างมีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันค่อนข้างบ่อยมากที่สุดจำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างดีจึงเข้าใจและนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสมตามแต่ละบุคคล รองลงมา กลุ่มที่มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันเป็นบางครั้งจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 เพราะกลุ่มตัวอย่างเริ่มเห็นความสำคัญของการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน จึงค่อย ๆ เริ่มนำมาปรับใช้ในเรื่อง กลุ่มที่มีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันเป็นประจำ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างดีและนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในด้านต่าง ๆ ของชีวิตประจำวันและกลุ่มที่ไม่เคยประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงมีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ไม่เห็นความสำคัญของการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และเห็นเป็นเรื่องที่ไกลตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (Conclusions and Recommendations)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษารับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาถึงระดับการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและศึกษาการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดจำนวน 343 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 217 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 เพศชาย 126 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 มากที่สุด ร้อยละ 30.6 มีอายุ 21 ปี ร้อยละ 26.8 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.3 มีภูมิลำเนาทางภาคกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.8 ส่วนใหญ่อาศัยหอพักเอกชน ร้อยละ 53.6 มักเดินทางมาสถานศึกษาด้วยรถโดยสารประจำทาง ร้อยละ 39.1 และมีเงินพอใช้ทุกเดือนแต่ไม่มีเงินออม คิดเป็นร้อยละ 29.4

ในส่วนของข้อมูลการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า ส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 63 โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.7 รับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงครั้งล่าสุดภายใน 1 เดือน คิดเป็นร้อยละ 35.3 ส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเดือนละ 2 – 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35 และใช้เวลาในการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไม่เกินครึ่งชั่วโมงต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 65

ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.5 พักอาศัยหอพักเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.2 เดินทางมายังสถานศึกษาด้วยรถโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 32.2 มีรายได้ต่อเดือนโดยไม่รวมค่าที่พักและค่าเล่าเรียน 4,001 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.7 แหล่งข่าวสารส่วนใหญ่รับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงจากโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 64.3 โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการรับรู้ที่ทำให้เกิดการจดจำ พูดถึงหรือปฏิบัติตามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.6 เปิดรับข้อมูลข่าวสารเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงสัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.7 และใช้เวลาในการรับรู้แต่ละครั้งไม่เกินครึ่งชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

59.1 ตามลำดับ และจากการศึกษาทำให้สามารถแบ่งระดับความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็น 4 ระดับ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถทำคะแนนให้อยู่ในกลุ่มที่มีความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงระดับสูงมากได้เลย

กลุ่มตัวอย่างมีการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลและสรุปผลดังนี้ ส่วนใหญ่ได้ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินชีวิตคือ พอใจ ยินดี และรู้สึกมีความสุขกับสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.89 มีจิตเมตตาเห็นอกเห็นใจผู้ที่ด้อยกว่าค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.82 ทำงานอย่างเต็มที่และปรับปรุงหากมีข้อผิดพลาดค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.85 มีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคทุกประเภทค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.86 ลดละเลิกอบายมุขค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.86 เลือกรูปโภคบริโภคปัจจัยต่าง ๆ ตามกำลังที่มีอยู่ค่อนข้างบ่อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.92

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

เห็นได้ว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังยังมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในระดับต่ำ เนื่องจากการเปิดรับข้อมูลมีเพียง เดือนละ 2 – 3 ครั้ง ใช้เวลาในการรับรู้แต่ละครั้งไม่เกินครึ่งชั่วโมง และแหล่งรับรู้มาจากสื่อโทรทัศน์ที่ไม่สามารถเรียนรู้ซ้ำได้ แต่การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมักปฏิบัติค่อนข้างบ่อย ซึ่งเกิดจากการตระหนักในภาวะเศรษฐกิจแปรปรวนที่ผ่านมา

ดังนั้นควรมีการส่งเสริมให้ความรู้หรือนำเสนอสื่อต่าง ๆ ให้มากขึ้น เช่น การจัดสัมมนา การจัดนิทรรศการหรือประชาสัมพันธ์ทางสื่อสิ่งพิมพ์ของสถาบัน เช่น วารสารสารสัมพันธ์ ช่าวแจก เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมให้กับนักศึกษาในสถาบัน และกลุ่มบุคคลที่สนใจโดยทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการรับรู้และทำความเข้าใจในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานวิจัย

จากการทำการวิจัยผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างเป็นอย่างดีแต่ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการเก็บแบบสอบถามแบบเฉพาะเจาะจงผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งบางรายไม่ยินยอมกรอกข้อมูลบางส่วนจึงจำเป็นต้องตรวจเอกสารให้ครบถ้วนก่อน เพราะข้อมูลบางอย่างถ้าขาดหายไปก็ไม่สามารถนำมาแปลผลได้ และไม่สามารถหาบุคคลที่เฉพาะเจาะจงได้ครบทุกคนจึงต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีการ เลือกรูปบุคคลที่ใกล้เคียง อีกทั้งการเก็บแบบสอบถามในลักษณะนี้หากผู้ทำการวิจัยทราบ ตารางเรียนและตารางสอบของผู้ตอบแบบสอบถาม จะทำให้สามารถเก็บแบบสอบถามได้เร็วขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มงานจัดการฟาร์ม สำนักพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร. 2550. "วิธีการพัฒนาชีวิตโดยเศรษฐกิจพอเพียง". [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:
<http://nan.doae.go.th/nan09/genaral/phorpuing.htm> [2550 สิงหาคม 13].
- กันยา แสงสุวรรณ. 2532. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. 2548. **เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์การพิมพ์.
- ชลธิชา (สว่างเนตร) สงวนศักดิ์ศรี. 2542. **การรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานภายในองค์การและขวัญในการทำงานของพนักงานระดับบังคับบัญชา บริษัทผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้าง**. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัชวาล ชมศิริตระกูล. (2542). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการยอมรับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ: ศึกษากรณีพนักงานไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัชวาลย์ ทัดศิวัช. 2549. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก: <http://www.th.wikipedia.org/> [2551 เมษายน 8].
- ชิตาภา สุขพล้า. 2548. **การสื่อสารระหว่างบุคคล**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด)**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือฟ้าลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐชัย สุรางค์เดชะ. 2546. **ทัศนคติของประชาชนต่อวิธีการประหยัดการใช้น้ำ : ศึกษากรณีประชาชนในเขตพื้นที่บริการของการประปานครหลวง**. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดุจดาว รุ่งกิติ. 2543. **ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนนายเรืออากาศเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540**. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เต็มศักดิ์ คทวนิช. 2546. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- บุรจิต ธรรมโรจน์. 2542. **การรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงานทางกายภาพที่มีผลต่อสุขภาพและผลการปฏิบัติงานของพนักงานในโรงงานผลิตยางรถยนต์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2542. **ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. 2548. **พฤติกรรมองค์การ แบบทดสอบและการประยุกต์ใช้ ทฤษฎีพฤติกรรมองค์การ**. กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมสาร จำกัด.
- รุ่งธรรม ธรรมรักษ์. 2548. **การรับรู้ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอ บางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน**. วิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งธรรม ธรรมรักษ์. 2548. **การรับรู้ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอ บางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน**. วิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยบูรพา. อ้างถึง Bloom, Benjamin S. 1975. *Taxonomy of education objectives: the classification of educational goals, by a committee of college and university examiners*. New York: David Mokay.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. 2530. **จิตวิทยาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ลีลาภรณ์ บัวสาย. 2549. **เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ ร่วมสานข่าย ขยายผล**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.
- ศุภร เสรีรัตน์. 2540. **พฤติกรรมผู้บริโภค**. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- สมพร เทพสิทธิ์า 2550. **การเดินทางรอยพระยุคลบาท เศรษฐกิจพอเพียง ช่วยแก้ปัญหา ความยากจนและการทุจริต (ฉบับสมบูรณ์)**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมสาร จำกัด.
- สมาคมจิตวิทยาความมั่นคงแห่งประเทศไทย. 2550. **อยู่ได้ภายใต้วิกฤตถ้าใช้ชีวิตแบบ พอเพียง**. กรุงเทพฯ: หจก. อรุณการพิมพ์.
- สุทนต์ ศรีไสย์ และจิตต์นิภา ศรีไสย์. 2548. **การรับรู้ การปฏิบัติตน และทัศนคติต่อการ ป้องกันโรคของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล**. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา บุญแต่ง. 2548. **การรับรู้ข้อตกลงการค้าเสรีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง. ปัญหาพิเศษ ระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ**.
- สุเมธ ดันติเวชกุล. 2549. **หลักธรรม (ทำ) ตามรอยพระยุคลบาท**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โรงदानสุทธาการพิมพ์.
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักทะเบียนและประมวลผล. 2550. "ข้อมูลจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ภาคการศึกษาที่ 1/2550 ระดับปริญญาตรี". [ออนไลน์] เข้าถึงจาก:

<http://www.reg.kmitl.ac.th/public/index.php>. [2550 กันยายน 17]

อภิชัย พันธเสน, สรวิชญ์ เปรมชื่น และพิเชษฐ เกียรติเดชปัญญา. 2546. **จะประยุกต์พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมได้อย่างไร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงดาว.

อุดมพร อมรรธรรม. 2548. **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงดาว.

Taro Yamane. 1973. *An Introductory Analysis*. 2nd ed. Happer and Row. New York. p 727.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง

**การรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง**

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงระดับการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและศึกษาการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ตอน
 - ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 3 ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 4 การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรค หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. กรุณาอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนของแบบสอบถามให้ละเอียดและตอบแบบสอบถามทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะนำไปประกอบงานวิจัย ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป
4. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้จะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และนำผลมาใช้ในการภาพรวมของงานวิจัยเท่านั้น

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

อุษณีย์ แต่งวงศ์

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความหรือช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ชื่อ-สกุล.....รหัสนักศึกษา.....

ภาควิชา..... สาขาวิชา..... ชั้นปี.....

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง

2. ปัจจุบันท่านอายุ.....ปี

3. ภูมิลำเนา

1. ภาคเหนือ

2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ภาคกลาง

4. ภาคตะวันออก

5. ภาคใต้

6. ตะวันออกเฉียงเหนือ

4. ปัจจุบันท่านพักอาศัย

1. บ้าน

2. หอพักสถาบัน

3. หอพักเอกชน

4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ท่านมักเดินทางมาสถานศึกษาด้วยวิธีใด

1. เดิน

2. รถจักรยาน

3. รถจักรยานยนต์

4. รถโดยสารประจำทาง

5. รถไฟ

6. รถส่วนบุคคล

7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ท่านมีรายได้หลักจากแหล่งใด

1. บิดามารดา

2. ญาติผู้ใหญ่

3. พี่น้อง

4. ตนเอง

5. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

7. รายได้ของท่านต่อเดือน (ไม่รวมค่าที่พักและค่าเล่าเรียน)

1. $\leq 3,000$ บาท

2. 3,001-4,000 บาท

3. 4,001-5,000 บาท

4. 5,001-6,000 บาท

5. 6,001-7,000 บาท

6. $\geq 7,000$ บาท

8. ท่านมีรายได้เสริมหรือไม่

1. มี

2. ไม่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. รายได้เสริมของท่านในแต่ละเดือน

1. ไม่มี 2. ≤ 3,000 บาท
 3. 3,001 - 4,000 บาท 4. 4,001 - 5,000 บาท
 5. 5,001 - 6,000 บาท 6. 6,001 - 7,000 บาท
 7. ≥ 7,000 บาท

10. สภาพทางการเงินของท่านในแต่ละเดือน (ไม่รวมหนี้จากทุนกู้ยืม)

1. เงินไม่พอใช้เป็นประจำ 2. มีเงินเหลือเก็บทุกเดือน
 3. เงินไม่พอใช้บางเดือน 4. มีเงินเหลือเก็บบางเดือน
 5. มีเงินพอใช้ทุกเดือน 6. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 การรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความหรือช่องว่างที่ตรงความเป็นจริงของท่านเพียงช่องเดียว

11. ท่านคิดว่าข่าวสารและการรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของท่านมาจากสื่อใดมากที่สุด

1. เพื่อนบ้าน 2. สมาชิกในครอบครัว
 3. โทรทัศน์ 4. หนังสือพิมพ์
 5. วิทยุกระจายเสียง 6. ไปสเตอร์/แผ่นพับ
 7. การจัดนิทรรศการ 8. อินเทอร์เน็ต
 9. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

12. ท่านคิดว่า การรับรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงของท่านสื่อใดมีอิทธิพลมากที่สุด (อิทธิพลหมายถึงการรับรู้ที่ทำให้เกิดการจดจำหรือพูดถึง หรือปฏิบัติตาม)

1. เพื่อนบ้าน 2. สมาชิกในครอบครัว
 3. โทรทัศน์ 4. หนังสือพิมพ์
 5. วิทยุกระจายเสียง 6. ไปสเตอร์/แผ่นพับ
 7. การจัดนิทรรศการ 8. อินเทอร์เน็ต
 9. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

13. ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงที่ท่านรับรู้ครั้งล่าสุดเกิดขึ้นเมื่อใด

1. ภายใน 1 - 2 วัน 2. ภายใน 1 สัปดาห์
 3. ภายใน 1 เดือน 4. ภายใน 1 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

19. ลักษณะธุรกิจพอเพียงประกอบด้วยอะไรบ้าง

1. การเดินทางสายกลาง รู้จักพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันและมีคุณธรรมในการดำเนินชีวิต
2. การเดินทางสายกลาง รู้จักพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันและมีความรู้คู่คุณธรรม
3. รู้จักความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน มีความรู้และรอบคอบ
4. รู้จักความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน รอบรู้และรอบคอบ

20. ลักษณะธุรกิจพอเพียงเหมาะสมกับคนกลุ่มใด

1. เกษตรกรที่ยากจน
2. นักธุรกิจ
3. ผู้มีรายได้น้อย
4. ทุกคน

21. กรอบแนวความคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นในเรื่องใด

1. การรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและยั่งยืนของการพัฒนา
2. การดำเนินชีวิตตามทางสายกลาง
3. การรู้จักออม รู้จักใช้ เพื่อความมั่นคงและยั่งยืนในการดำเนินชีวิต
4. การพึ่งตนเอง ต่างคนต่างอยู่ ยืนอยู่บนความสามารถของตนเอง

22. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวของหลักเศรษฐกิจพอเพียงหมายถึงสิ่งใด

1. การได้รับวัคซีนเป็นภูมิคุ้มกัน
2. ความสามารถในการเตรียมความพร้อมและปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเวลานั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี
3. การเตรียมตัวให้พร้อมรับกับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล
4. ความสามารถในการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ หลังเกิดวิกฤตในเวลานั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

23. ข้อใดไม่เข้าข่ายเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด

- 1. การมีชีวิตเรียบง่าย ประหยัด ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ้งพาดตนเอง
- 2. การกู้เงินมาลงทุน เพื่อให้มีรายได้และต้องสามารถใช้นี้เดิมได้
- 3. การใช้ของหรือหรรวาราคาแพงโดยไม่เดือดร้อนตนเองและผู้อื่น
- 4. การทำการเกษตรเลี้ยงครอบครัว สามารถพึ่งตนเองได้และไม่ทำเกษตรเพื่อการค้า

24. ข้อใดให้ความหมายใกล้เคียงกับคำว่า พอเพียง ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด

- 1. การพึ่งพาตนเองโดยไม่เกี่ยวข้องกับใคร
- 2. รู้จักพอประมาณ รู้จักเก็บ รู้จักใช้
- 3. รู้จักประเมินตนเอง ประหยัดให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
- 4. สามารถพึ่งพาตนเองได้ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ประหยัดและลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

ไม่จำเป็น

25. เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้าตรงกับข้อใดมากที่สุด

- 1. เศรษฐกิจพอเพียงในระดับที่เลี้ยงตนเองได้บนพื้นฐานของความประหยัดและการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น
- 2. เศรษฐกิจพอเพียงที่มีการรวมตัวกัน เพื่อดำเนินการต่าง ๆ มีการสร้างเครือข่าย โดยประสานความร่วมมือจากภายนอก
- 3. เศรษฐกิจพอเพียงในระดับที่เลี้ยงตนเองได้ และสามารถสนองความต้องการขั้นพื้นฐานได้
- 4. เศรษฐกิจพอเพียงในระดับที่พึ่งตนเองได้ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยไม่ต้องอาศัยเครือข่ายและความร่วมมือกับภายนอก

ตอนที่ 4 การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าท่านได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านเพียงช่องเดียว

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่เคย	บางครั้ง	ค่อนข้างบ่อย	เป็นประจำ
26. การยึดทางสายกลางดำเนินชีวิตโดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น				
27. การพอใจในสิ่งที่มี ยินดีในสิ่งที่ได้ และรู้สึกมีความสุขกับสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน				
28. การตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์				
29. ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่สุรุ่ยสุร่ายเกินฐานะ				
30. รู้จักทำบุญช้รายรับ รายจ่าย				
31. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าคำนึงถึงสภาพแวดล้อมเป็นหลัก				
32. มีจิตเมตตาเห็นอกเห็นใจผู้ที่ด้อยกว่าตน				
33. มีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค				
34. ทำงานอย่างเต็มที่ หากผิดพลาดก็ปรับปรุงใหม่				
35. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ไม่เกียจงานหนัก				
36. มีความเชื่อเพื่อต่อกันตามความเหมาะสมตามความสามารถของตน โดยไม่คำนึงถึงเงินทองและวัตถุนิยม				
37. มีจิตใจที่เข้มแข็ง ไม่หวั่นไหวต่อบายมุขทุกประเภท				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่เคย	บางครั้ง	ค่อนข้างบ่อย	เป็นประจำ
38. การพัฒนาสิ่งทีตนเองมีอยู่ให้ก้าวหน้าอย่างเป็นขั้นตอนเรื่อย ๆ ตามความสามารถ				
39. ลดละเลิกอบายมุข เช่นการพนัน สุรา การเที่ยวเตร่ตามสถานบันเทิง				
40. เลือกอุปโภคบริโภคปัจจัยต่าง ๆ ตามกำลังที่มีอยู่				

ตอนที่ 5 ปัญหาอุปสรรค หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง เลือกตอบปัญหาและอุปสรรคที่ท่านคิดว่าเป็นปัญหาในการรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลพอสังเขป หรือเสนอข้อเสนอแนะในการรับรู้และการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

ปัญหาและอุปสรรค

ช่องทางการสื่อสารเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

.....

การให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

.....

ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

.....

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อื่น ๆ โปรดระบุ

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

ช่องทางการสื่อสารเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

.....

.....

การให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

.....

.....

ความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง

.....

.....

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

.....

.....

อื่น ๆ โปรดระบุ

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

อุษณีย์ แต่งวงศ์

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้